

GŁOS NARODU

Nr. 91. — ROK XLI. CZWARTEK 5 KWIETNIA 1934.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.
	Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
		z odnośnieniem	bez odnośnienia		

Miesięcznie	5- - zł.	4-50 zł.	5- - zł.	8- - zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

HEMOROIDY *Leczy*
HEMORIN - *Kławe*

**WZNOWIENIE WYKŁADÓW NA UNIW.
WARSZAWSKIM.**
Warszawa, 4. 4. (Telef. wł.). Senat Uniwersytetu Warszawskiego powziął uchwałę o wznowieniu od 9 kwietnia zawieszonych wykładów i ćwiczeń.

**NOWY DYREKTOR II. GIMNAZJUM
W TARNOWIE.**
Tarnów (PAT.). Dyrektorem II. gimn. im. Hetmana Tarnowskiego zamianowany został p. Stanisław Warcholik, dyrektor gimn. w Królewskiej Hucie.

BOJOWIEC UKRAIŃSKI PRZED SĄDEM.
Lwów, 4. 4. (Telef. wł.). W dniu 20 kwietnia odbędzie się przed sądem przysięgłych we Lwowie rozprawa przeciw bojowcowi ukraińskiemu Korpanowi, który pod Wybranówką zastrzelił przodownika policji Wróbla.

Dużo hałasu-małe skutki

Pakt rzymski, albo trójporozumienie włosko-węgiersko-austriackie nie będzie miał, zdaje się tych rezultatów, jakich od niego oczekiwali niektórzy. Przedewszystkiem dlatego, że naprawdę nie wniósł on nic nowego w stosunki między Włochami, Węgrami i Austrią, które na długo przed paktem rzymskim prowadziły przynajmniej w ogólnych zarysach wspólną politykę zagraniczną. Protokół polityczny, w który ujęto wyniki parudniowych obrad rzymskich, stwierdził tylko istotny stan rzeczy, co bynajmniej nie wyklucza, że ta ogólna linja polityczna wykazywać będzie różne mniej lub więcej poważne odchylenia. Tak było przed paktem, tak będzie i po nim, bo jednak interesy włoskie, węgierskie i austriackie nie są znowu tak identyczne, by istniejące między nimi różnice nie ujawniły się co pewien czas publicznie. Mimo wszystko, stosunek Węgier do Niemiec jest inny, niż stosunek Włoch i Austrii. To będzie miało swe konsekwencje, które nie dadzą się ukryć przy pierwszej lepszej sposobności.

Zresztą sam Mussolini postarał się o to, by swemu dziełu odebrać wszelkie istotne wartości. Przypominamy jego przemówienie, wygłoszone w parę dni po podpisaniu paktu na wielkiej radzie faszystowskiej. Między protokołem politycznym zjazdu rzymskiego a tem przemówieniem uwidoczniły się odrazu wielkie sprzeczności. Protokół miał stworzyć nieprzeczwycięzalną przeszkodę dla Anschlussu, natomiast przemówienie zachęcało Niemcy do wytrwania na drodze zbrojei. Protokół otwierał dostęp każdemu, kto chce współpracować przeciwko Anschlussowi, przemówienie zaś oblewało winną wodą tych, którzyby z tej oferty chcieli skorzystać. Odstraszyło od tej myśli Francję i państwa Małej Ententy, bez których życzliwego stanowiska i współpracy gospodarczej pakt rzymski skazany jest na anemję, a więc grozi mu ten sam los, który spotkał drugie dzieło Mussoliniego — pakt czterech. Wreszcie protokół zjazdu rzymskiego wymierzony jest przeciwko Niemcom, a te jeszcze przed zjazdem przeszły do kontrataku, ofiarowując korzystny układ gospodarczy Węgom i Jugosławiji.

Trudno zorientować się, co skłoniło Mussoliniego do grzebania własnego dzieła, do którego chyba powinien był przywiązywać nieco większą wagę. Istnieją pod tym względem różne przypuszczenia. z pośród których utrzymuje się najtrwalej jedno: Mussolini gra na różne strony, sądząc, że tą drogą osiągnie zamierzone cele. Jest to jednak metoda dosyć wątpliwa, bo budzi nieufność i wywołuje rozczarowanie. Widzieliśmy to, między innemi, we Francji. Tam do zjazdu rzymskiego przywiązywano dużą wagę i widziano w nim początek nowej ery w stosunkach międzynarodowych w Europie środkowej. Stanowisko zaś Francji oddziaływało na Czechosłowację i pozostałe dwa

państwa Małej Ententy. Miało to ten skutek, że nastrój dla zjazdu rzymskiego był w tych państwach bardzo przychylny. Żadne z nich nie uprzedziło się zgóry do zjazdu, lecz każde z życzliwem zainteresowaniem oczekiwało jego wyników. Ten stan rzeczy trwał do przemówienia Mussoliniego. Skończył się z chwilą, gdy treść tego przemówienia stała się znaną w Paryżu, Pradze, Belgradzie i Bukareszcie.

Reakcja na przemówienie Mussoliniego była wszędzie bardzo silna i niekorzystna. Związane z zjazdem rzymskim nadzieje i oczekiwania znikły odrazu. Pozostało rozczarowanie, które poczęło się wyrażać w najrozmaitszych formach, poczynając od nieprzychylnych dla zjazdu głosów prasy, a kończąc na enuncjacjach ministrów spraw zagranicznych zainteresowanych państw. Znana jest treść przemówienia ministra Benesza, który wyraźnie zaznaczył, że wystąpienie Mussoliniego zmniejszyło widoki ogólnego porozumienia państw naddunajskich. Nie mniej krytycznie brzmiały uwagi jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych, p. Jewticia. W świetle tych przemówień, a głównie zmiany nastrojów we Francji, pakt rzymski, rozdymany początkowo do wielkich rozmiarów, schodzi do roli jednego z tych układów, które nie tylko nie wywierają większego wpływu na układ stosunków politycznych w Europie, ale do których istnienia nie przywiązują także poważniejszej wagi sami kontrahenci. Takich układów jest już sporo i jest rzeczą bardzo możliwą, że układ rzymski powiększy ich liczbę.

Nie znaczy to jednak, aby pakt rzymski nie miał żadnych następstw. Tego nie można powiedzieć. Są one, lecz pośrednie. Najważniejszym z nich jest zmiana taktyki Niemiec w stosunku do Austrii. Po ultimatum Habichta nie tylko nie nastąpiło zaostrenie stosunków niemiecko-austriackich, ale, przeciwnie, ruch narodowo-socjalistyczny w Austrii zawisł jakgdyby w powietrzu. Stracił na swej dotychczasowej agresywności i jakgdyby załamał się wewnętrznie. Czy ten stan rzeczy potrwa długo, trudno przewidzieć, ale obecnie, niewątpliwie pod naciskiem Berlina, sytuacja w tej dziedzinie uległa dużej zmianie.

Tak więc pakt rzymski wywarł swój skutek, lecz na odcinku stosunkowo drobnym, nie rozstrzygającym o problemie naddunajskim. Ten nadal pozostaje w zawieszeniu i prawdopodobnie nie prędko doczeka się pomyślnego rozstrzygnięcia.

A. D.

MORATORJUM NIESZKANIOWE DLA BEZROBOTNYCH.

Warszawa, 4. 4. (Telef. wł.). Dekret pretdtu zający do 1 października br. moratorium nieszkaniaowe dla lokali jedno i dwuizbowych, zajmowanych przez zubożałych i bezrobotnych lo katorów, będzie ogłoszony dopiero w bieżącym tygodniu.

We Francji grozi strajk urzędników.

Paryż, 4 kwietnia. Premier Doumergue odbył dziś przedpołudniem z ministrem sprawiedliwości, ministrem poczty i ministrem pracy dłuższą konferencję, która — jak sądzą — poświęcona była kwestji strajku, jaki grozi ze strony urzędników państwowych na wypadek uchwalenia zapowiedzianych redukcji plac urzędniczych. Jak słychać konferencja z zainteresowanymi ministrami miała na celu podjęcie ze strony rządu akcji zmierzającej do sparaliżowania ewentualnego strajku.

Częściowe porozumienie w rokowaniach handlowych z Francją.

Warszawa (PAT.). Przed samemi Świątami Wielkanocnemi powrócił z Paryża polska delegacja do rokowań handlowych z Francją pod przew. p. Sokołowskiego, dyrektora departamentu handlowego w ministerstwie przemysłu i handlu. Na razie

w rokowaniach doszło do porozumienia co do ustalenia obrotów artykułami kontyngentowemi w drugim kwartale roku bież. Sprawa obrotów na dalsze okresy oraz sprawa rewizji obecnie obowiązującej umowy handlowej z r. 1924 została odłożona. Po ukończeniu prac przygotowawczych oba rządy porozumia się co do ewentualnego wznowienia rokowań.

Umowa kolejowa z francuzami pozostanie bez zmian

Warszawa, 4. 4. (Telef. wł.). Na 30 kwietnia zwołane zostało walne zgromadzenie polsko-francuskiego towarzystwa akcyjnego linii kolejowej Śląsk—Gdynia. Posiedzenie to odbędzie się w Paryżu. Rząd polski posiada w tem towarzystwie 47,5 proc. akcji.

W kołach poinformowanych twierdzą, że walne zebranie nie wprowadzi żadnych zmian w istniejących warunkach umowy.

Konferencja ambasadorów japońskich.

Londyn, 4 kwietnia. Z Tokio donoszą, że na 28-go maja b. r. zwołana została do Tokio konferencja ambasadorów japońskich, w której wezmą udział ambasadorowie japońscy w Londynie, Waszyngtonie, Moskwie oraz wybitniejsi dyplomaci japońscy. Konferencja, która ma się odbyć pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Hi-

roty, zajmie się następującemi kwestjami: Ogólną sytuacją polityczną Japonji, stanowiskiem Japonji wobec Mandżurji, Chin, Rosji sowieckiej i Stanów Zjednoczonych, stanowiskiem Japonji wobec Ligi Narodów, przygotowaniem przyszłej konferencji morskiej, oraz sprawami gospodarczemi Chin. Konferencji tej przypisują wielkie znaczenie.

Ambas. Chłapowski u min. Barthou.

Paryż, 4 kwietnia. Minister spraw zagranicznych Barthou przyjął dziś ambasadora polskiego Chłapowskiego, z którym odbył dłuższą rozmowę. Jak sądzą, rozmowa stała w związku z podróżą ministra Barthou do Warszawy.

Pogrzeb śp. Skwarczyńskiego.

Warszawa, 4 kwietnia. Dziś rano z kościoła garnizonowego przy ulicy Długiej w Warszawie wyruszył kondukt pogrzebowy ze zwłokami śp. Adama Skwarczyńskiego. W pogrzebie wzięła udział p. marszałkowa Piłsudska, premier Jędrzejewicz, kilku ministrów, posłowie i senatorowie, generalicja, delegacje wszystkich pułków garnizonu warszawskiego, oddziały „Straży Przedniej“, „Legionu Młodych“. Przed rozpoczęciem pogrzebu premier udekorował w imieniu Prezydenta Rzplitej trumnę ze zwłokami śp. Skwarczyńskiego, wielką wstęgą orderu „Polonia Restituta“. Trumnę złożono następnie na lawecie przybranej zielenią. Wojsko prezentowało broń. Nad grobem przemówił premier Jędrzejewicz, który oświadczył m. in.: dosłownie: „...wielec wszyscy, jak żył i jak umarł to życie i ta śmierć były święte... Szczególny jestem, że danem mi było być przyjacielem człowieka, którego świętość nie ulega dla mnie najmniejszej wątpliwości... i jestem pewien, że wszyscy, jak ta jesteśmy mamy to samo poczucie najgłębszej pokory, jaką się czuje wobec zjawiska duszy wyjątkowej piękności“. Przemawiał jeszcze delegat młodzieży

wiejskiej i przedstawiciel „Straży Przedniej“, uczeń gimnazjum im. Reya.

Milicja sowiecka rozprószyła tłumy bezbożników.

W drugim dniu Świąt Wielkiejnocy grupa kilkudziesięciu wyrostków usiłowała zorganizować demonstrację antyreliijną w czasie nabożeństwa w kościele katolickim św. Katarzyny w Moskwie. Wznoszono okrzyki treści antyreliijnej i śpiewano pieśni rewolucyjne. Milicja sowiecka zajęła zlikwidowała, rozpraszając demonstrantów.

(Jest to pierwszy wypadek wystąpienia boj szewickiej władzy bezpieczeństwa przeciw akcji bezbożników).

Tragiczny finał walki byków.

Paryż, 4 kwietnia. Na starej arenie w Nimes urządzone wczoraj walkę byków, która ściągnęła tłumy publiczności, skończyła się jednak dla jej głównych bohaterów bardzo smutnie. W pewnej chwili, gdy rozjuszony byk usiłował się rzucić na pikadora na koniu, tenże w zamiarze uskokcenia whok, szarpnął za uzdę tak niezręcznie, że koń potknął się i upadł. Byk rzucił się na pikadora i zadał mu rogami ciężkie rany. Dwaj pomocnicy, którzy usiłowali odegnąć zwierze od ofiary — upadli i zostali również ciężko poranieni. Wśród widzów wybuchł popłoch. Po wielu wysiłkach zdołano wreszcie ociekającego krwią byka odegnąć od ofiar i wypędzić z areny.

O czym piszą inni?

Detronizacja królów spekulacji.

Nawiązując do afery Stawiskiego pisze p. W. T. w „Kurierze Lwowskim“, że — spadają korony z niekoronowanych głów spekulacji.

„Ale to — zauważa — tylko początek. Świat musi wogóle wykorzystać nie własność, ale przerosł własności. Bezimienny potężny kapitał, skupiony w olbrzymich masach w rektu jednostek czy grup, bezwzględnie państwami, wywołujący uniwersalne zafędy i konflikty, aby w mętnej wodzie łowić ryby, szerzący w najwyższych sferach społeczeństwa korupcję, jest potęgą złowrogą i musi przestać istnieć. Na razie ustala bezkarności jego przedstawicieli — i to już bardzo dużo, bo ich interesy są prawie zawsze kryminalne. Ale właśnie z tego powodu rzecz sama, sam fakt istnienia niekoronowanych królów musi być niedopuszczalny. Człowiekowi wrodzone jest poczucie własności. Ale własność wyolbrzymiona do tak potwornych rozmiarów to już nie własność, lecz wywłaszczenie, to nowoczesne niewolnictwo, niosące z sobą najgorszą klęskę XX wieku. „Delenda est Carthago“

Kreuger, Stawiski, Insull — na trzech zdetrzonizowanych władców świata było dwóch niewątpliwych Żydów. I to warto zapamiętać“.

Troska p. Liebermana o republikę francuską.

B. więzień brzeski, p. H. Liebermann, mieszkający obecnie we Francji, zamieszcza w „Robotniku“ korespondencję na tę sprawę Stawiskiego. M. in. wypowiada bardzo lekkomyślny wniosek:

„Dziś — oświadcza p. Liebermann — po przeprowadzeniu dochodzeń i przesłuchaniu licznych wiarogodnych świadków przez śledczą komisję parlamentarną nie ulega już żadnej wątpliwości, że „afery“ postanowiły organizacje monarchistyczne i faszystowskie wyzyskać dla wzniecenia ruchu, który doprowadziłby do obalenia ustroju republikańskiego“.

Zdrowy odruch narodu zmierzający do oczyszczenia atmosfery i ukarania winnych traktuje p. Liebermann jako dążność do „obalenia ustroju republikańskiego“... Musiał p. Liebermann zabnąć daleko i głęboko we francuskie środowisko radykalne. Inaczej trudno wytłumaczyć sobie jego troskę o los republiki francuskiej.

Żyd, czy chrześcijanin?

P. Stonimski występuje w „Wiadomościach Literackich“ przeciw bojkotowi koncertu niemieckiego pianisty Backhausa przez Żydów. A wypowiedziawszy szereg krytycznych uwag na ten temat, p. Stonimski oświadcza:

„Proszę nie sądzić, że to jest wpływ dodatku katolickiego „Wiadomości Literackich“, ale mam wrażenie, że Żydzi powinni trochę nagiąć swą psychikę do chrześcijaństwa. Mam wrażenie, że byłby to interes obojczy. Chrześcijaństwo powinno również wrócić (?) tam skąd wyszło, to znaczy do Żydów. Namawiam do tego interesu zupełnie bezinteresownie. Nie zamierzam na tym zarobić“.

Cóż to znaczy: chrześcijaństwo „powinno... wrócić... do Żydów“? Ta płytka uwaga jednak charakteryzuje p. Stonimskiego, o którym właściwie nie wiadomo, kim jest: Żydem, czy chrześcijaninem? Uchodzi bowiem powszechnie w opinii za Żyda, — w jednym z sonetów pisał o swoich „dwóch ojczyznach“, t. j. Polsce i Palestynie: byłby więc Żydem? Równocześnie jednak prasa podała ostatnio wiadomość o jego ślubie w katolickim kościele. Byłby więc mimo to katolikiem?... Możliwe. Są w Polsce neofici, którzy się nazywają „Żydami katolickiego wyznania“.

Rozbijanie nauczycielstwa szkół średnich.

Warszawski korespondent „Kurjera Poznańskiego“ zdaje sprawę z przebiegu walnego zebrania delegatów T. N. S. W. w Warszawie. Na tem zebraniu — jak wiadomo już — nastąpiła secesja grupy krakowskich delegatów, którzy uważają T. N. S. W. za niedość sanacyjne opuścili salę i teraz podobno mają zamiar powołać do życia nowe, czysto sanacyjne, zrzeszenie profesorów gimnazjalnych. Gdyby im się to udało, byłaby to już trzecia tego rodzaju organizacja. Jest bowiem stare i zasłużone T. N. S. W.: obok niego zaś działa „Sekcja Nauczycieli szkół średnich przy Z. N. P.“ (dawniejszy socjalistyczny „Zw. Zawodowy Naucz. Szkół Śr.“, dziś organizacja sanacyjna). Korespondent „Kurjera Poznańskiego“ podnosi apolitycz-

Jak doszło do walki domowej w Austrii?

Źródłem dotychczasowego rozstroju w Austrii jest jej gospodarcza słabość. Przedtem cała monarchia żyła w Wiedniu i kraje alpejskie, dziś to odpadło. Przy zawieraniu pokoju w Wersalu m. in. delegacja polska reprezentowana przez p. Romana Dmowskiego była za przyłączeniem Austrii do Niemiec (z względu na gospodarczych). Dzisiejsza Austria jest górzysta i uboga; do 40 proc. jej ludności potrafi wyżyć się krajowymi produktami, 60 proc. artykułów spożywczych musi sprowadzać z zagranicy. Budżet zaś państwa uciążliwy jest od wielkości zbytu produktów z przemysłu metalurgicznego i drzewnego. Zmniejszenie wywozu podkopuje zaraz dochody państwa i pomnaża liczbę bezrobotnych.

Skutkiem swojej słabości gospodarczej stała się Austria

domeną obcych wpływów.

tutaj spotykają się tendencje Rzeszy Niemieckiej z tendencjami Włoch Mussoliniego. Początkowo wpływy te równoważyły się. Decydującą rozgrywkę między niemi przyspieszyło dojście Hitlera do władzy; uoczyli bowiem realnem hasło „Anschlussu“ Austrii do Niemiec.

Łatwo teraz zrozumieć, dlaczego Hitler po cichu popierał w Austrii partję austrobolszewicką, choć równocześnie u siebie niszczył partję socjalistyczną i komunistyczną i dlaczego austriaccy narodowi socjaliści w czasie rewolty zajęli wyczekujące stanowisko, w nadziei, że „gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta“. Stało się jednak inaczej. To też z przezwyciężenia bałaganu przez Dra Dollfussa w Austrii szczególnie niezadowolony jest Hitler. a partja hitlerowska w Austrii tak w czasie walk, jak i po zgnieceniu austrobolszewizmu atakuje Austrię ze wszystkich stron, przez rozsiewanie zaś najfantastyczniejszych wieści stara się wyrobić rządowi Dollfussa jak najgorszą opinię w świecie.

Najwięcej szalał tu p. Theo Habicht. Urodzony w Wiesbaden był od roku 1921 do 1924 bardzo czynnym komunistą w Niemczech. Za współudział w morderstwach został w roku 1931 zasądzony na 3 lata więzienia. By uniknąć kary zbiegł do Austrii, wygłaszał w partji hitlerowskiej i rozwijał tutaj bardzo żywą działalność. W uznaniu jego wielkich „zasług“ mianował go Hitler po objęciu władzy w Rzeszy krajowym inspektorem dla Austrii. Rząd Dollfussa nie mógł oczywiście tolerować takiego indywiduum i jednego pięknego poranka odstawił go w delikatny sposób do granicy niemieckiej. Od tego czasu datuje się śmiertelna nienawiść Hitlera i Habichta do rządu Dollfussa.

Wreszcie — wielka liczba bezrobotnych przyczynia się do narastania fermentów. Bezrobotni łatwo dają się tutaj werbować do rozmaitych związków militarnych, już to dla zabicia czasu, już to w nadziei otrzymania jakiej pracy lub posady. To oczywiście nie może sprzyjać pokojowi.

Ozynniki wyżej wymienione wytworzyły w Austrii taką ciężką atmosferę życia, nagromadziły z latami tyle materiału wybuchowego, że mała isierka wystarczyła.

by cały ten stos zamienić w morze płomieni. Jakoż sposobność wrócić się nadarzyła. D. 11 lutego w nocy z niedzieli na poniedziałek dostały władze policyjne w Lincu w ręce tajemniczy telegram: „Ernest i Anna zachorowali. Odroczyć przedsięwzięcie“. Telegram wysłał z domu partyjnego kierownik Tow. przyjaciół Dzieci (Kinderfreunde) w Lincu do miejscowego komendanta Schutzbandu Bernaschka. Depesza wydała się władzom podejrzana i skłoniła je do pilnego obserwowania domu partyjnego. W poniedziałek rano 12 lutego zauważono niebывały ruch w tym domu. Zarządzono

nosć T. N. S. W. i całego walnego zebrania tej organizacji. Dla podkreślenia tej apolityczności — pisze korespondent „Kurjera Poznańskiego“ — zaproponowało zarząd główny walnemu zebraniu

„oddąć wszystkie sześć mandatów (będących przedmiotem wyborów) mniejszości opozycyjnej (z Krakowa). Tą jednak lojalnością i bezstronnością większości nie zadowolila się mniejszość i żądała ustąpienia całego zarządu, nie przyznając większości żadnych praw. To stanowisko otworzyło ostatecznie wszystkim oczy na wyłącznie polityczny, a pozatem pozbawiony sprawiedliwości, a choćby rozsądku, charakter akcji opozycji i przesądziło jej los“.

Dodać należy, że apolityczność swoją zmanifestowało walne zebranie T. N. S. W. jeszcze tem, że uchwaliło osobną rezolucję z hołdem dla p. marsz. Piłsudskiego... I to nie wystarczało krakowskim sanatorom. Dążyli bowiem do zupełnego rozbicia nauczycielstwa szkół średnich.

więcej rewizji. Do organów policyjnych, które zjawily się w domu, zaczęto strzelać. Policyja uwięzila Bernaschka. Miał jednak jeszcze tyle czasu, że dał alarm oddziałom Schutzbandu do rozpoczęcia walki w Lincu. W ten sposób rozpoczęła się wojna, która ogarnęła niemal całą Austrię. W poniedziałek, przed południem został dom socjalistyczny przez policyję i wojsko zdobyty.

Więść o porażce Schutzbandu rozeszła się lotem błyskawicy po państwie. W Wiedniu, proklamowali austromarksiści strajk generalny. Jako sygnał rozpoczęcia walki z rządem. Był to właśnie w szkole w 17 dzielnicy. Miałem do 1-ej godziny nankę. Po nauce musiałem pieszo wracać do mieszkania, odległego o godzinę drogi od szkoły. Elektryczne zegary na publicznych placach wskazywały 11.45. O tym czasie przerwano dopływ prądu elektrycznego. Wstrzymane tramwaje dopiero wieczorem po ściągano ciężarówkami autami do garażu. Zato

wiele aut i autobusów przesuwano się po ulicach, tak że wprost niebezpieczne było przechodzić na skrzyżowaniu ulic. Miasto zmieniło się w jedną chwilę.

Od czasu do czasu przesuwano się po ulicach oddziały policyjnych, uzbrojonych w karabiny z najeżonymi bagnietami. O czwartej godzinie tego samego dnia obsadziły wojsko i korpusy ochotnicze centrum miasta. Na wylotach głównych ulic wybudowano barykady, zapory kolczaste i ustawiono karabiny maszynowe. Równocześnie rząd ogłosił stan oblężenia. Tej samej nocy zaczęły się prawie w całym państwie walki i trwały z małymi przerwami aż do soboty 17 lutego. Strajk generalny nie udał się, poczta i koleje pełniły jak zwykle swoją służbę. Przez cały czas rozruchów panował na ulicach w Wiedniu ład i porządek. O szczegółach walk nie piszę, bo te są z dzienników znane. — Ale co za uprzejmy narzucił się pytanie, czy nie można było zapobiec katastrofie walki domowej i wogóle kto był stroną zaczepną?

Dr. S. L.

Nieważność „rozvodu“ prawosławnego

DONIOSŁE ORZECZENIE SĄDU NAJW. W SPRAWACH MAŁŻEŃSKICH.

Sąd Najwyższy wydał ostatnio orzeczenie, stanowiące ważny prejudykat w sprawach małżeńskich, orzeczenie, które kładzie w dużym stopniu tamę porzucaniu wiary dla rozerwania tej drogi, ważnie zawartego małżeństwa i poślubienia innej osoby. Sąd Najwyższy orzekł w danym konkretnym wypadku, że małżeństwo zawarte między katolikami nie mogło ulec rozwiązaniu, chyba tylko przez śmierć jednego z małżonków. Jak długo zatem związek małżeński nie został w powyższy sposób rozwiązany, nie mógł pozwany, nawet przez zmianę wyznania, zawrzeć ważnie innego małżeństwa.

Okoliczności faktyczne, na podstawie których orzeczenie to zapadło, przedstawiały się następująco: Niejaki Józef D., urzędnik Koleji Państwowych w Bochni, zawarł związek małżeński w roku 1918 z Anną S., według obrządku rzymsko-katolickiego we Lwowie. Następnie przeszedł na prawosławie, otrzymał wskutek wyroku prawosławnego sądu konsystorskiego warszawsko-chołmskiego — rozwiązanie tego związku małżeńskiego. Uzyskawszy rozwód, zawarł ponowny związek małżeński ze Stefanją K. w Warszawie. Jednakowoż dyrekcja okręgowa kolei państw. w Krakowie jako władza przełożona Józefa D., wniosła do sądu okręgowego w Tarnowie doniesienie o zachodzącej nieważności drugiego małżeństwa z prośbą o wdrożenie dochodzeń i sądowe orzeczenie tej nieważności. Sąd pierwszej instancji uznał jednak małżeństwo owego urzędnika ze Stefanją K. za ważne. Sąd apelacyjny zmienił wyrok, orzekając nieważność tego małżeństwa, a na tem samem stanowisku stanął i Sąd Najwyższy, nie uwzględniając rewizji pozwanych.

Małżeństwo Józefa D. ze Stefanją K. jest nieważne — mówi w motywach Sąd Najwyższy — gdyż uzyskany w sądzie duchownym prawosławnym w Warszawie wyrok rozwodowy, nie ma znaczenia prawnego wobec drugiego małżonka, pozostałego przy wierze katolickiej, skoro wyrok ten został wydany z przekroczeniem jurysdykcji sądów duchownych.

Jeżeli idzie o kwestję prawomocności wyroku rozwodowego i jego ważności ze stanowiska prawa małżeńskiego z r. 1836, obowiązującego dotąd na terenie b. Kongresówki, pozostaje do rozważenia, czy wyrok ten w danym wypadku został wydany przez władzę dla obu stron kompetentną, a sądy powszechne są do tego zawsze uprawnione. Otóż należy stwierdzić, że przyznana sądom duchownym prawosławnym wyłączna właściwość do orzekania w sprawach małżeńskich, na podstawie art. 200 p. 3 prawa małżeńskiego z r. 1836, doznała ograniczenia wskutek powstania Państwa Polskiego i ustawodawstwa polskiego. Ograniczenie to uwidatnia się szczególnie w postanowieciu art. 114 Konstytucji, przyznającym religji rzymsko-katolickiej autorytet religijny panujący w Państwie oraz w postanowieniu art. 113 Konstytucji nie dopuszczającym, by jakikolwiek związek religijny pod względem swoich urządzeń i działalności stawał w sprzeczności z ustawami państwa. Działalność przeto i terytorjalna kompetencja prawosławnych sądów duchownych, nie może rozciągać się na obszar całego państwa, skoro — pomijając już tak wyraźne postanowienia Konstytucji, w poszczególnych jego częściach obowiązują w tym zakresie inne ustawy, które dotychczas uchylone nie zostały.

Wreszcie trzeba zwrócić uwagę na to, że ta sama ustawa z r. 1836 w artykule 196 postanawia, iż do orzekania o słuszności przyczyn rozwiązania małżeństwa powołany jest sąd duchowny tego wyznania, do którego należy pozwany i tylko w tym wypadku wyrok, wydany przez sąd duchowny jednego z małżonków uważa się za obowiązujący wobec dwojga małżon-

ków. Przepisu tego w danym wypadku nie przestrzegano, skoro o rozwiązaniu małżeństwa orzekał sąd duchowny wyznania prawosławnego, na które przeszedł powód, a nie sąd duchowny wyznania katolickiego, przy którym pozostała pozwana. Przepisy o prawie międzydzielnicowym z r. 1926 przewidują, iż dla rozwodu właściwe jest prawo, któremu małżonkowie osobiście podlegają w czasie, gdy tego rozwodu żądają. Jeżeli małżonkowie podlegają w tym czasie prawom różnym, właściwo jest ostatnie ich prawo wspólne. Ponieważ zaś ostatniemi miejscem wspólnego zamieszkania pozwanego z pierwszą żoną Anną S. była Bochnia, gdzie obowiązuje prawo cywilne austriackie, przeto dopuszczalność, względnie niedopuszczalność rozwodu, mogła być oceniana tylko według tego prawa, a prawo to, rozwiązalności małżeństwa katolików za życia drugiego małżonka nie zna. Małżeństwo zatem, zawarte przez p. Józefa D. z panną Stefanją K. za życia pierwszej żony — przedstawia się jako nieważne i skutków prawnych pozbawione.

Powyższemu orzeczeniu Sądu Najw. poświęćmy nieco więcej uwagi i miejsca, gdyż — jak zaznaczamy na wstępie — ma ono ważne znaczenie jako prejudykat w podobnych wielu dzisiaj sprawach. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Kościoła, także judykatura sądów powszechnych odmawia, jak w tym wypadku, swego uznania i skutków prawnych małżeństwu powtórnemu, zawartemu na podstawie sprzecznego z prawem zerwania węzłów małżeńskich.

Marszruta min. Barthou.

Ostatecznie została ustalona marszruta min. Barthou przez rząd francuski w porozumieniu z Warszawą i Pragą. Mianowicie w d. 21 bm. minister francuski wyjedzie z Paryża wieczornym ekspresem, a w Warszawie stanie 22 bm. o godz. 5 m. 50 popołudniu. Stolicę Polski opuści 24 bm. o godz. 6 wieczorem, by w Krakowie spędzić dzień 25 bm. Wieczorem tego dnia odjedzie do Pragi, dokąd przybędzie 26 bm. o godz. 6 m. 49 rano. Pragę opuści 28 bm. w południe.

„Wykopywanie kretów“.

Jak energicznie i wytrwale dąży opinja Francji do wyświecenia afery Stawiskiego, świadczy ostatni numer katolickiego pisma „Revue Internationale des Societes Secretes“.

„Jaki jest ścisły udział masonerii w zgnieceniu sprawy Stawiskiego i w przygotowaniu morderstw publicznych 6-go lutego? Dlaczego nie przeprowadzono dochodzeń śledczych w głównych siedzibach masonerii, rue Cadet 16 (Wielki Wschód), rue Froidevaux 63, rue de Puteaux (Wielka Loża Francji)? Jakiem prawem masoni, zasiadający w komisjach śledczych a współodpowiedzialni zadają pytania swym ofiarom?

Aby zaś pomóc komisji śledczej w ustaleniu, w jakim środowisku szukać winowajców i ich współników, dodamy jeszcze dwa nazwiska masonów do długiej już listy, którą ogłosiliśmy: brat Louis Proust, dostawca funduszy stronnictwa radykalno-społecznego (po którego zeznaniach w komisji postanowiono, że mają być wszczęte przeciw niemu dochodzenia) z loży Przyjaciół Ludu (Les Demophilés) w Tours, przynależnej do Wielkiego Wschodu.

brat Pressard (naczelný prokurator w Paryżu i szwagier b. premiera Chaumetemps'a) z loży Dzieci Hiram (Les Enfants d'Hiram) z Melun, przynależnej do Wielkiego Wschodu“.

Na siemiach Rypitej.

Kiedy „biskup“ Kowalski pójdzie do więzienia?

W związku z dochodzeniem prokuratury przeciw Faronowi, który trudnił się udzielaniem „mażeństw“ i „rozwodów“, w warszawskich kuluarach sądowych omawiana jest szeroko sprawa pozostawiania na wolności „biskupa“ marjawickiego Kowalskiego, skazanego przed paru laty przez sądy polskie za dopuszczanie się czynów niemoralnych. Wyrok na Kowalskiego uprawomocnił się przed 3 laty. Spodziewano się podówczas rychłego uwiezienia Kowalskiego. Tymczasem mija już czwarty rok a „biskup“ pozostaje na wolności. Jak mówi tajemniczeni, Kowalski korzystał parokrotnie z odroczenia wykonania kary oraz z różnych przywilejów związanych z rzekomo złym stanem zdrowia. Odpowiednie jednak przepisy prawa procesowego mówią, że skazany może korzystać z tych uprawnień w ściśle określonych wypadkach i nie może korzystać ze zbyt długiego terminu na odroczenie wykonania kary. Tymczasem, o ile Kowalski korzystał z tych uprawnień, to przekroczył już wszelkie terminy i powinien dawno odcierpieć karę. To pozostawianie Kowalskiego na wolności jest tem dziwniejsze, że przestępstwo jego nie podlegało amnestji i wyrok skazujący jest prawomocny i powinien być wykonany. Mówi się również szeroko, że odpowiednie formalności, związane z wykonaniem wyroku zostały załatwione i prokurator ma w swoich rękach akta sprawy i odpowiednie dokumenty. Należałoby więc przypuszczać, że dalsze odwołanie wykonania wyroku jest co najmniej niestosowne. W kulach prawniczych budzi w każdym razie wiele złośliwych komentarzy.

Mastkowi przedłużono urlop zdrowotny.

We środę upłynął termin urlopu zdrowotnego, udzielonego b. więźniowi brzeskiemu Mastkowi, który przebywał na kuracji w szpitalu św. Ducha w Warszawie. Ponieważ lekarze stwierdzili u Mastki daleko posuniętą cukrzycę, wymagającą natychmiastowej dłuższej kuracji, przeto obrońca zwrócił się do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o przedłużenie urlopu. Min. Sprawiedliwości przedłużyło Mastkowi urlop na okres 1 miesiąca.

7-piętrowy gmach bez klatki schodowej

Przed mniej więcej dwoma laty magistrat katowicki, odczuwając brak pomieszczeń na swe biura, przystąpił do budowy nowego gmachu przy ulicy Młyńskiej. Budowę tego gmachu powierzono budowniczemu Krompiecowi, który zbiegł do Niemiec, będąc zamieszany w głośną swego czasu wielką aferę podatkową Kotziasa. Nadzór nad budową z ramienia magistratu, który był jej właścicielem, wykonywał radca miejski budowniczy architekt p. Sikorski.

Do pracy ruszono całą parą. Gdy mury stały, zauważyl jakiś „wścibski“, że przy nowym gmachu zapomniano wybudować klatkę schodową i windę, która przy 7-piętrowym domu jest wprost nieodzowna. Gdy zauważono te braki, trzeba było zrywać część nowowbudowanego muru i od nowa budować klatkę schodową i windę. Z tego też powodu winda w tym gmachu kursuje dopiero od pierwszego piętra, a nie od parteru.

Wyjazd 400 żydów do Palestyny.

Z dworca głównego w Warszawie wyjechała ostatnio 50-ciu kapitalistów i turystów żydowskich do Palestyny. Centralny wydział palestyński w Warszawie otrzymał 175 certyfikatów na poczet przyszłego półroczu, pozwalających na wyjazd do Palestyny. Poza tem nadano do Warszawy wiadomość z Jeruzolimy, że w najbliższych dniach centralny wydział palestyński w Warszawie otrzyma dalszych 210 certyfikatów. A więc w najbliższych tygodniach wyjeżdża około 400 żydów na stałe do Palestyny. Pierwszy transport wyrusza do Palestyny 16-go kwietnia.

Śmiertelne skutki libacji denaturem.

Podczas ubiegłych Świąt Wielkanocnych wydarzyło się w Częstochowie kilka wypadków zatrucia denaturem. Szczególnie tragiczny był przebieg libacji w mieszkaniu pewnej rożni robotniczej, gdzie dwaj uczestnicy świątecznego przyjęcia, Oleksia i Dębowski zatruli się denaturem i po 24 godzinach zmarli.

Tragiczny pokaz szermierki.

Tragiczny wypadek wydarzył się w tych dniach w Mińsku Mazowieckim. Dwaj koledzy S. Żółtek, szeregowiec marynarki wojennej oraz W. Bródkowski, szeregowiec 1 pp. przyjechali na urlop świąteczny. Po południu chcieli oni zademonstrować ćwiczenia szermieryce swym kolegom cywilnym. Podczas zaimprovizowanego fechtunku, Bródkowski potknął się i padł na ostrze noża przeciwnika. Ciężko rannego w okolicę serca przewieziono do miejscowego szpitala, gdzie w poczekalni zmarł. Przypadkowy zabójca, Żółtek, zgłosił się na posterunek żandarmerji.

Od niedzieli dnia 1 b. m. w kinoteatrze „SZTUKA“

Coś co każdego olśni i wzruszy! — Arcydzieło poezji, czaru, piękna i humoru!

JARMARK MIŁOŚCI

wspaniały poemat miłosny o przedziwnej prostocie i sentymencie na tle przepysznej muzyki! Przepiękny romans dwojga młodych serc! — Tyle poezji i piękna, tyle wzruszeń i humoru nie zawierał jeszcze żaden film! Janet Gaynor, Sally Eilers, przemiły Lew Ayres. W gł. rolach: Przesłodka oras tresowana świnka świąteczna, jako rekordowy komik. Reżyserował HENRY KING.

Zamiast budzika telefon.

Telefoniczne „biuro zleceń“ w Warszawie.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów przychyliło się do wniosku Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej (PAST) o utworzenie w Warszawie telefonicznego „Biura zleceń“. Do działalności „Biura zleceń“ będzie należało dawanie informacji kolejowych. Poza tem „Biuro zleceń“ informować będzie o cenach biletów kolejowych, o połączeniach tramwajowych i autobusowych na terenie Warszawy. Następnie przez „biuro zleceń“ będzie można uzyskać wszelkie wskazówki dotyczące programu „widowisk w teatrach, kinach stołecznych, o godzinie i dla teatrów i dla kin duże znaczenie, dowiedzieć się szczegółów o wystawach i muzeach w Warszawie. Poza tem każdy abonent może zostać obudzony przez „biuro zleceń“ o dowolnej godzinie, może „biuro zleceń“ zostawić wiadomość, gdzie się w danej chwili znajduje z zastrzeżeniem, że wiadomość ta zostanie przekazana ma zostać tylko osobom przez niego wskazanym. Następnie „biuro zleceń“ podejmować się będzie kontrolowania osób, powołanych do pilnowania mieszkania lub banku, czy są na miejscu, a na wypadek wyjazdu abonenta z Warszawy, notować będzie numery lub nazwiska tych abonentów, którzy usiłowali się połączyć z przebywającym na wyjeździe klientem „biura“. Podobne „biura zleceń“ istnieją już w Berlinie, Paryżu i Wiedniu.

30 milionów szczurów w Warszawie.

W Warszawie przygotowuje się wielka akcja odszczurzenia miasta. Jak wykazują obserwacje na targach i bazarach, ilość szczurów w roku bieżącym jest większa niż w latach poprzednich. Oblicza się, że w Warszawie jest 30 milionów szczurów. Gnieźdzą się one w kanałach, rurach pokanałowych, przechowywanych pod ziemią, w piwnicach domów, pod straganami itd. Najwięcej jest szczurów w dzielnicy Hali Mirowskiej, Wallicowa, Grzybowskiej, w pobliżu bazarów i fabrycznych składów. Według obliczeń szkody, jakie wyrządza jeden szczur rocznie w Warszawie, dochodzą do 5 zł. Tak więc Warszawa traci rocznie wskutek plag szczurów wiele milionów złotych. — Trucie szczurów przeprowadzone będzie w roku bież. pod specjalnym nadzorem władz.

PRZYGOTOWANIA DO KONGRESU EUCCHARYSTYCZNEGO W TARNOWIE. Przygotowania do pierwszego diecezjalnego kongresu eucharystycznego w Tarnowie są w pełnym toku. Ks. Biskup Lisowski powołał do życia komitet wykonawczy, któremu powierzył prace przygotowawcze do kongresu. Prezydium komitetu stanowią: Ks. Biskup Sufragan Dr. Edward Komar, pp. mecenas dr. Władysław Mosor i radca Józef Manaczyński, jako wiceprezisi, ks. Karol Pękala, dyrektor D. I. A. K. — jako sekretarz.

Utworzono ośm sekcji, których kierownikami objęli: ks. prał. K. Mazur (sekcja nabożeństw), ks. prał. dr. J. Lubelski (sekcja organizacyjna), ks. prał. R. Sitko (sekcja budżetowa), ks. prał. dr. S. Bulanda (sekcja artystyczna), ks. prał. J. Chrzaszcz (sekcja propagandowo-prasowa), ks. wiceprez. dr. Fr. Goc (sekcja porządkowa), ks. sekr. S. M. P. Lesiak Wł.

(sekcja aprowizacyjna), ks. prob. Br. Szymański (sekcja misyjna). (KAP.)

ZWOLNIENIA W WOJSKU. Dziennik personalny w ostatnim numerze zamieszcza listę oficerów, zwolnionych zarządzeniem Min. Spr. Wojsk. z zajmowanych stanowisk z pozostawieniem bez przynależności służbowej i oddaniem do dyspozycji właściwych dowódców O. K. — Ogółem ulga zwolnieniu: 1 pułkownik, 11 podpułkowników, 78 majorów, 132 kapitanów i rotmistrzów, 137 poruczników i 4 podporuczników.

POŻAR LASÓW TUSTANOWIECKICH. Z Borysławia donoszą: We wtorek wybuchł pożar w lasach państwowych w rejonie tustanowieckim w pobliżu Owra. Plomienie ogarnęły około 10 ha lasu. Głównie ucierpiał zrzęb i młody drzewostan. Akcja ratownicza trwa bez przerwy. Szkody są już obecnie dość znaczne. Przyczyną pożaru lasu było prawdopodobnie nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

WŁAŚCICIEL STATKU UTONAŁ W MORZU. W Gdyni podczas schodzenia z niemieckiego statku „Landsee“ na nabrzeże polskie spadł z tropu do wody i utonął właściciel statku „Czajka“ M. Kurecki. Pomimo natychmiastowej pomocy załóg obu statków Kureckiego nie zdołano uratować.

Z całego świata.

Na Węgrzech śniegi — w Stanach Zjedn. powódź.

Na Węgrzech spadły wielkie śniegi, które w wielu miejscach przerwały komunikację. Temperatura obniżyła się do 4-ech nawet stopni, co wyrządziło ogromne szkody w ogrodach.

W stanie Minnesota w powodzi, spowodowanej ulewami deszczami, 4 osoby utraciły życie. Straty materialne bardzo znaczne. Liczni mieszkańcy zmuszeni byli do ucieczki przed powodzią. W akcji ratunkowej biorą udział setki robotników i więźniów.

Ucieczka z więzienia z Linczu

Prasa wiedeńska podaje szczegóły ucieczki więźniów Schutzbundowców i dwu narodowo-socjalistów z więzienia w Linczu. Są to narodowo-socjaliści Fastner i Straßmayer oraz Schutzbundowcy: R. Bennischek, Otton Houschka, Fr. Schlagin i dozorca więzienia Dobler, który ułatwił im ucieczkę. Ucieczka wywołała żywe zainteresowanie, gdyż między zbiegłymi znajduje się Bennischek, który kierował rozruchami w Linczu. Minister sprawiedliwości polecił natychmiast zmienić skład personelu więzienia w Linczu.

KOMUNIZM — RELIGIĄ MEKSYKU. Rząd meksykański w dalszym ciągu stosuje drakońskie represje wobec profesorów i studentów katolickich uniwersytetu państwowego w stolicy. Władze ogłosiły obecnie komunizm za oficjalny światopogląd wyższych uczelni państwowych. W związku z tem profesorowie i studenci katolicy zapowiedzieli strajk. Przywódca ruchu protestacyjnego, prof. dr. Amado Chavez Camacho, wielce zasłużony działacz na polu międzynarodowej akcji studentów katolickich, został niezwłocznie aresztowany i w trybie dożywotnim skazany na dwa lata więzienia. (KAP.)

Kupuj tylko W DROGERJI im. SW. TERESY STEFANA HYŁY KRAKÓW, WISŁA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.

TOWAR W WIELKIM WYBORZE, NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.

Ceny niskie.

Ceny niskie.

„Czeluskinowcy“ mają żywność na dwa miesiące.

Akcja ratunkowa rozbitków „Czeluskin“ według ostatnich relacji przedstawia się następująco: Lotnicy Farich i Gercłow wystartowali z Olutorska do Anadyru, ale musieli zawrócić z powodu złej pogody. Lotnicy Golyszew, Wodopianow i Boronin nie mogli wystartować z miejscowości Kamienskoje, skąd dzieli ich jeden przelot do Przylądka Wankaren, 3 samoloty z grupy lotnika Kamaninowa, które zaginęły między Anadyrem a przylądkiem Wankaren nie dały dotychczas znaku o sobie. Poszukiwania za zaginionymi utrudnia śnieżyca. Lotnik Babuszkin zdołał przelecieć z obozu rozbitków i znajduje się obecnie na przylądku Wankaren. Lotnik oświadczył, że w obozie wszystko jest w porządku. Rozbitkowie mają żywność na 2 miesiące. Lotnik Slepniow przeleciał z Alaski na przylądek Wellen i zamierza wystartować na przylądek Wankaren.

Ile mieszkańców liczy Mandżukuo?

Mandżurskie ministerstwo spraw wewnętrznych przeprowadziło niedawno spis ludności, obejmujący nie tylko tubylców, ale wogóle wszystkich mieszkańców nowego cesarstwa. Według wyników tego spisu, Mandżukuo liczy obecnie 34 milionów mieszkańców. Ciekawa jest mozaika narodowościowa ludności mandżurskiej. Mandżurów, jak oficjalna statystyka nazywa tubylców, jest 33.052.013. Japończyków 150.000, Koreańczyków 800.000. Rosjan bez sowieckich paszportów 103.080, Rosjan z paszportami sowieckimi 85.920, Polaków 1.315, Niemców 450, innych narodowości 1.720. Najbardziej zaludniona jest prowincja mukdeńska, gdzie żyje 15 milionów ludzi.

TRAGICZNY ZGON FRANCUSKIEGO KONTRADMIRALA.

We wtorek wieczór w Ablon pod Paryżem spadł do Sekwany hydroplan wojskowy. Lotnik i mechanik wyszli bez szwanku. Pasażer, kontradmirał Martin, zastępca szefa francuskich sił lotniczych, utonął.

NAWRÓCENIE SIĘ KSIĘCIA PRUSKIEGO. Wnuk Wilhelma II, książę Fryderyk Leopold Pruski, porzucił protestantyzm i w ubiegłą Wielką Sobotę przystąpił w Rzymie do Kościoła katolickiego. W dzień Wielkiejnocy książę Fryderyk Leopold, przed wzięciem udziału w uroczystościach kanonizacji św. Jana Bosko przyjął swą pierwszą Komunię św. (KAP.)

MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA PRASY KATOLICKIEJ W CASTEL GANDOLFO. Ojciec św. zezwolił, by międzynarodowa wystawa prasy katolickiej, która ma być otworzona w 1936 r. w związku z trzecim kongresem prasy katolickiej w Rzymie, była zorganizowana w willi papieskiej Castel Gandolfo. (KAP.)

CÓRKA ZADENUNCJOWAŁA OJCIA. Prasa sowiecka rozwodzi się nad „zasługami“ 12-letniej Olgi Bałykinówny, która zawiadomiła G. P. U., że ojciec jej, członek jednego z nadwolańskich kolechozów, zabiera potajemnie zboże i przynosi do domu, co według ustawy sowieckiej karane jest śmiercią. Bałykin został aresztowany, a córka jego otrzymała pensję i wychowywana będzie na koszt państwa.

W SOWIETACH ARESZTOWANO 80 ŁAPOWNIKÓW. Na kolei moskiewsko-kurskiej oraz donieckiej wykryto zorganizowane szajki łapowników, z których jedna liczyła przeszło 80 ludzi. Łapówki brano w pieniądzech i naturalnych w zamian za dostarczanie klientom wagonów poza ilością im przyznaną.

Zamknięcie Jubileuszu i Wrót Świętych.

W niedzielę w południe odbyła się uroczystość zamknięcia Wrót Świętych w czterech rzymskich bazylikach większych. W bazylice watykańskiej aktu tego dokonał Ojciec św. w asystencji 19 kardynałów, 60 arcybiskupów i biskupów, przedstawicieli domów panujących i książąt krwi, korpusu dyplomatycznego, władz watykańskich i szlachty rzymskiej oraz wielkich rzesz wiernych. Po ceremonji zamknięcia Wrót Świętych Papież odmówił modlitwy i zaintonował Te Deum, kończąc uroczystość Roku Świętego udzieleniem odpustu jubileuszowego. Jednocześnie aktu zamknięcia Wrót Świętych w pozostałych bazylikach dokonał kardynałowie-legaci: Granito — w św. Pawła za Murami, Marchetti w św. Jana na Lateranie i Dolei w N. Marji P. Większej. (KAP.)

Książki do czytania

otówki do pisania i wogóle dużo innych przedmiotów, jak sprzęty sportowe, gry towarzyskie, przybory szkolne i t. d. dajemy za darmo, bo tylko za znaczki zawarte w każdym pudełku pasty do obuwia ERDAL z czerwoną tabą.

Wiadomość w każdego kupca lub wprost CHEMIMETAL Sp. Akc. Kraków, Szewska 1

Znaczki ERDAL to radość i pożytek dla młodzieży.

Nie „ś. p.“ ale „h. p.“ Biegeleisen.

Podaliśmy wczoraj wiadomość o zgonie „ś. p.“ H. Biegeleisena, historyka literatury. Tak samo podała tę wiadomość cała prasa polska bez wyjątku.

Natomiast ostatni „Nowy Dziennik“ donosi, że — wbrew powszechnemu mniemaniu — H. Biegeleisen nie był chrześcijaninem, ale żydem, i umarł jako żyd.

„Mimo, że bhp. Biegeleisen — pisał „Nowy Dziennik“ — stał zdala od ideowego życia współczesnego żydostwa, jednak zwłaszcza w ostatnich latach coraz żywiej interesował się ruchem narodowym żydostwa i cieszył się postępami ruchu odrodzeniowego.

Pogrzeb bhp. H. Biegeleisena odbył się w Lwowie. Zwłoki znakomitego uczonego spoczęły w ofiarowanym przez Zarząd Gminy Żyd. grobie honorowym.

Prasa polska przemleża naogół żydowskie pochodzenie bhp. prof. Biegeleisena, względnie uważa zmarłego uczonego-polonistę za chrześcijanina“.

Lojalnie zamieszczamy sprostowanie „Nowego Dziennika“ nie chcąc przywłaszczać chrześcijańskiemu społeczeństwu jednostki, której z niem nie łączyło.

Ruch wydawniczy

„MUZEUM“, czasopismo pedagogiczne, poświęcone sprawom wychowania, nauczania i organizacji szkolnictwa, będące organem Tow. Naucz. Szkół Średnich i Wyższych. Ukazał się zeszyt I rocznika XLIX z datą luty 1934. Z odezwy zamieszczonej na wstępie zeszytu dowiadujemy się, że odtąd wszyscy członkowie T. N. S. W. otrzymywać będą „Muzeum“ bezpłatnie, by w ten sposób mogli w szerszym niż dotąd zakresie zajmować się zagadnieniami pedagogicznymi w przełomowej dobie życia szkoły ojczystej. Na obszerny 64-stronicowy zeszyt z lutego b. r. składają się rozprawy: „Dobór szkolny w nowym oświeceniu“ L. Jaxy-Bykowskiego, „Szkolne studium historyczne w ujęciu nowych programów“ Dr. Wład. Olszewskiego, „Języki obce w szkolnictwie francuskim“ Gerarda Poli, „Współzawodnictwo na terenie szkoły“ Z. Sikorskiego, „Zagadnienie domowej pracy ucznia“ Kazimierza Frycza, „Rzut oka na współczesne szkolnictwo egipskie“ A. Hlasko-Pawlicowej. Ponadto zeszyt zawiera dwa działy: przegląd prasy i dział recenzji książek. — Redakcja i administracja „Muzeum“: Lwów, ul. Lyczakowska 5. Cena prenumeraty rocznej 10 zł. (cztery zeszyty).

„OSWIATA POLSKA“, dwumiesięcznik Zjednoczenia Polskich Tow. Oświatowych z dodatkiem pod nazwą „Poradnik Biblioteczny“. Nr. 1. tego czasopisma zawiera artykuły: ks. dr. Karola Milika „Wychowanie Państwowe a Tow. Czyteln. Ludowych“, Barb. Godykiej-Cwirko „Nowe metody pracy społeczno-oświatowej“, Stef. Natanson „Kinematograf a praca społeczno-oświatowa“, L. Jaxy-Bykowskiego „Bursy i stancje“, F. Ziemięckiej „Nasze ochronki“. W dziale drugim zeszyt zawiera różne „materjały“, w trzecim przegląd literatury, w czwartym przegląd czasopism i wreszcie w ostatnim kronikę Redakcja i admin. Warszawa, Krakowskie-Przedmieście 7, m. 4. Cena numeru 1.50 zł.

BIULETYN MUZYCZNY T. O. N., miesięcznik, organ Tow. Przyjaciół Muzyki i Opery w numerze 3 obecnego roku zamieszcza artykuły: M. Skoluby „Muzyka i muzyka a publiczność“, Wład. Fabry „Beethoven a Schubert“, Wład.

Teatr świetlny „APOLLO“ Kraków ul. św. Tomasza 11

Krynica humoru i śmiechu, czarująca artystyzmem i urokiem przebojowych piosenek!

PIESNIARZ WARSZAWY

fascynujący, upojający romans miłoszny o emocjonującej treści i niezwykle napięciu komediowym! Przebojowe, popularne piosenki, które są na ustach całej Polski:

„Tyko z Tobą i dla Ciebie.....“ „Zrób to tak.....“

Wspaniała mistrzowska kreacja w otoczeniu M. Gorczyńskiej, Basi Gilewskiej, Eug. Bodo „polskiego Chevaliera“ w otoczeniu M. Gorczyńskiej, Basi Gilewskiej, Eug. Bodo „polskiego Chevaliera“

Reżyserji M. WASZYŃSKIEGO. Pierwszy film polski, który pobił rekord sukcesu i powodzenia największych szlagerów dotychczas widzianych.

Indianie Stanów Zjedn. otrzymują samorząd.

Wielka konferecja Indian w Rapid City (stan Dakota) przyniosła amerykańskim Indianom samorząd. W ten sposób rząd amerykański zwrócił Indianom część ich dawnej wolności. Na ilustracji widzimy komisarza do spraw indiańskich, Johna Collire, z kilku wodzami Indian.

Automobilizm a kryzys.

Nie ulega wątpliwości, że u nas w Polsce sprawa rozwoju ruchu samochodowego przedstawia się bardzo niepomyślnie. Nie można bowiem wszystkiego składać na karb kryzysu. Dały się wprawdzie słyszeć głosy, że do spadku ilości kursujących samochodów przyczynił się nie Fundusz Drogowy, nie opłakany stan dróg bitych, nie wysokie cła i t. p., lecz tylko kryzys, jednym słowem czynniki natury ogólnogospodarczej, działającej nie tylko u nas, ale i gdzieindziej.

Gdyby tak było istotnie, to spadek ilości będących w ruchu samochodów byłby wszędzie mniej więcej jednakowy, jak to się dzieje i w innych dziedzinach gospodarki narodowej. Zastanawia się należy, że jakkolwiek pomiędzy krajami łączność gospodarcza została ostatnimi czasy znacznie rozluźniona, jednak nie do tego stopnia, aby różnice były zbyt rażące. To też jeżeli porównać bądź obroty handlu międzynarodowego, bądź produkcję przemysłową, to

wszędzie stwierdzimy pewną równomierność zachodzących zmian.

Zupełnie inny obraz otrzymamy jeżeli weźmiemy pod uwagę ruch samochodowy. Zestawiając 10 krajów, posiadających około 90 proc. samochodów ogólnej ich ilości na kuli ziemskiej, przekonamy się, że ilość ta w ciągu ostatnich 2 lat zmniejszyła się tylko o 1.5% (35.805.600 do 35.263.400). Pomimo kryzysu, pomimo olbrzymiego spadku wszelkiej wytwórczości, a w tej liczbie i samochodowej, — samochód stał się środkiem lokomocji tak powszechnym, że na zachodzie oparł się zwycięsko nawet kryzysowi. W Anglii liczba samochodów wzrosła o 2.7% (z 1.529.5 do 1.570.2 tys.), w Czechosłowacji o 16.0% (z 79.0 do 91.6 tys.), we Francji o 17.4% (z 1.439.6 do 1.713.4 tys.), natomiast w Niemczech ilość ta spadła o 1.0% (z 679.3 do 672.6 tys.), w Kanadzie o 3.2% (z 1.224.1 do 1.187.0 tys.), w Stanach Zjednoczonych o 2.7% (z 26.697.4 do 25.986.3 tys.), w Argentynie o 9.6% (z 366.3 do 331.0 tys.). W Polsce natomiast liczba ta spadła o 27.8% (z 38.8 do 28.0 tys.). Cyfry przytoczone dotyczą r. 1931 i 1932, a w r. 1933, dla którego brak jeszcze danych, cyfry powyższe wypadną prawdopodobnie jeszcze bardziej rażąco. W każdym razie wiadomo, że ilość samochodów w Polsce w dalszym cią-

Burkatha „Fortepian jako współczynnik kultury wokalne“, M. Hertzowej „Dykcja a śpiew“. Ponadto szereg działów uzupełniających. — Redakcja i admin.: Warszawa, ul. Trębacka 10. T. O. N. — Cena zeszytu 40 groszy.

Wspomnienie z Pragi

II) Zbudziłem się wypoczęty, w doskonałym humorze, gotów do wszelakich austro-burczych poczyni. Wtem, wczesnym jeszcze rankiem, wpada mój gospodarz gościnny i sumiśnie się, że musi mnie z mieszkania wyprosić, bo akurat dostał telegram, że mu ktoś tam w rodzinie ciężko zachorował, więc on musi wyjechać itd. Niechętnie szedłem do hotelu, gdzie trzeba było meldować się, ale co robić, jak nieszczęście to nieszczęście, przeto serdecznie, ze współczuciem ściskając dłoń p. Jellinkowi, pożegnałem p. Jellinka.

Sedziwy redaktor Hurban mówił, że nie wierzy w przyjaźń polsko-czeską; i on kiedy był młody, jeździł do Polski — ale przekonął się, że Polacy i Czesi są sobie grzeczni obcy: „Wy macie szlachecką psychikę, myśmy chłopcy; wy katolicy, my w istocie zawsze husyci.“ Wyrobił mi jednak spotkanie z drem Witoldem Fousem jednym z przywódców młodzieży, na wieczór.

Miałem więc cały dzień wolny, a dzień się zrobił wesoły, słoneczny i ciepły. Podążyłem ku górze miasta i przez kilka godzin wałęsałem się po starej Pradze. Błądziłem między basztaami Hradczyna, patrzyłem się zgóry na

te uroczne stare pałacyki w zacisznych parkach na stoku góry zamkowej, wspinałem się strumieniami uliczkami pomiędzy murami, aż skryta jakąś bramka w murze zaszedłem do hostinca u Zlaty Studnie. Wszedłem na całego w przestrzeń romantyczną. Cała ulubiona, a od kilku lat zarzucona lektura romantyczno-niemiecka (romantyzm ma u mnie zawsze koloryt i melodię niemiecką) ożywiła mi się w głowie. Jak tam było genitlich w tej mrocznej komnacie nad tym brannweinem! Czekając tylko kiedy p. Hoffmann przysiadzie się do mnie opowiadać mi swoje powieści... Brakowało muzyki, byłoby się przydały jakieś skrzypce, harfa, głos dziewczyny i śpiew: „Ich weiss nicht was soll es bedeuten, dass ich so traurig bin...“ No, ale nikt się śródkiem nie smucił, ani po niemiecku ani po czesku, a radio też wówczas jeszcze nie skrzeczało i nie rozrywało człowiekowi jego własnej przestrzeni... Odpowiednio do romantycznego nastroju użyłem sobie na romantycznej gastro-nomji (we Wilnie podobnie!): Jabłko, wódka, śledź, woda sodowa, rosół, wino, „kiszka“ t. j. mleko kwaśne, reszcie raz śledź i woda sodowa z winem. Posilony przywolecie, wędrowałem dalej; na niesporach byłem w katedrze, wplątałem się w procesję, w której za orszakiem księży szło zaledwie kilka babinek i jedna para zakochana, słuchałem tego samego co u nas słowiańskiego zawo-
dzenia kościelnej pieśni — a nad wieczorem, kiedy już słońce kolorowo zachodziło stałem znowu na Hradczynie — i patrzącemu na ten widok wspaniały rzeki, licznych mostów, baszt, pałaców, ogrodów, złocejących się i czerwieniąjących na tle dalekich ciemnych już wzgórz — wyrwał mi się okrzyk: „Zlata Praha!“... Posłyszał go jakiś starszek i zaczął mi coś wykladać, ale ja już spieszyłem na moje spotkanie w Kawiarni Akademickiej.

Dr. Foušek, widziałem, szczerze się ucieszył gościem z Krakowa; niebawem byliśmy w dobrej komitywie, a on perorował:

„Pro nas, Slovany v Rakousku, bije už dvanásta hodin... My, Polaci a Czechovie a Jugoslavane, mejsne vinni se skoupiti a v takm bratrskm spolku pokrokovati“ itd. Wynikiem tej rozmowy był referat w redakcji Narodnich Listův, blisko dwugodzinny, obficie ilustrowany przywiezioną literaturą; mówili o nastrojach politycznych w Polsce, a przysłuchiwało się im grono pracowników pisma oraz młodych polityków; nie była to młodzież akademicka, tylko „młoda intelli-gence“, np. lekarz dr. Vrbensky, niebawem już minister czecho-słowackiej republiki; studentem byłem tylko ja. Zadanie moje w dyskusji, wobec tego bądźco bądź grona ludzi poważnych, wobec obcych surowo atakujących Polskę za Legiony i orientację centralną nie

było łatwe. Bronilem się jednak w imieniu całej Polski, jak umiałem, wskazywałem na, bezporównania bardziej skomplikowaną, sytuację Polski niżli sytuacja Czech, tłumaczyłem ideę legionową, jako myśl, żeby mieć pod koniec wojny sprawnego żołnierza, którego w odpowiednich dniach Polska rzuci na szalę sprawiedliwa. Wtedy jeszcze nie miałem w tej dyskusji takiego atutu jak Rarancza — ale służyły mi dokumenty, którym przywiózł, świadczące jakiem jest zachowanie się wobec niemieckiego zaborcy Polskiej Organizacji Wojskowej, stojącej pod egidą Piłsudskiego.

Po zebraniu zaprosili mnie do winiarni. Było tam już kilku oficerów w mundurach, a przy mnie jako jeden z towarzyszy siedział znajomy mi płatniczy z kawiarni Akademickiej. Tam znowu był nastrój całkowicie słowacki. Pamiętam jednego artylerzystę, z jakim zapalem zawoził słowackie pieśni pasterskie, miłosne, ale nie umyśl się do X. F. M... — i wogóle mówiło się tam tylko o Słowaczynie. Zdaje się, że kulturze czeskiej potrzebna była taka romantyczna odżywka i że przywilej tej pięknej krainy między Tatrami a Dunajem, skondensował się cały poetyczny imperjalizm młodych Czech. Dość, że przy tem węgierskim winie było tam bardzo po słowiańsku i śpiewnie.

Z. K.

Sport.

Garbarni powiodło się.

W czasie świat Wielkiejnoey bawiła w Czechosłowacji krakowska Garbarnia, która rozegrała dwa mecze, odnosząc w obu zwycięstwa. Pierwszego dnia Garbarnia walczyła z drużyną Jass, odnosząc zwycięstwo w stosunku 2:1 (2:0). Obie bramki dla Garbarni zdobył Riesner. W drugim dniu Garbarnia rozegrała mecz w Brnie z tamtejszymi Židenicami, które pokonała po zażartej walce w stosunku 5:4 (4:1). — Bramki dla Garbarni zdobyli: Pazurek 3, Riesner i Wilezkiewicz po 1

Kompromitacja wiedeńskiej drużyny w Budapeszcie.

Dwie drużyny wiedeńskie bawiły w czasie świat w Budapeszcie. Austria w spotkaniu z Ferencvaaros uległa 6:2 (4:0), za to Rapid zwyciężył Hungarię 4:0 (1:0).

W drugim dniu drużyny austriackie poniosły dwie porażki. Austria przegrała z Hungarią 1:6 (0:2), a Rapid uległ Ferencvaarosowi 5:9 (2:3)!!!

SIEMIANOWICE MISTRZEM POLSKI W PILCE ROWEROWEJ.

W Królewskiej Hucie rozegrane zostały mistrzostwa polski w pilce rowerowej. Zgromadziły one jedynie 4 drużyny śląskie.

Mistrzostwo Polski zdobył Klub Cyklistów 08 z Siemianowic przed klubem Charlotta z Małej Dąbrówki.

Na zawodach, które wywołały znaczne zainteresowanie obecni byli przedstawiciele niemieckiego Związku piłki rowerowej. Zaprośili oni mistrza Polski do Niemiec na szereg występów.

NASI ZAPASNICZY NA STARCIE.

W Katowicach rozegrane zostały zawody zapasnicze pomiędzy reprezentacjami Mor. Ostrawy i Śląska. Zwyciężyli Czesi w stosunku 15:11. Zawody stały na dość wysokim poziomie. Śląsk przegrał zastużenie, ale nie miał swojej najlepszej drużyny.

—oo—

NIESPODZIEWANA PRZEGRANA JUGOSŁAWJI. Jugosławia przegrała niespodziewanie mecz międzypaństwowy z Bułgarią 2:3.

Złóż składkę na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy

było łatwe. Bronilem się jednak w imieniu całej Polski, jak umiałem, wskazywałem na, bezporównania bardziej skomplikowaną, sytuację Polski niżli sytuacja Czech, tłumaczyłem ideę legionową, jako myśl, żeby mieć pod koniec wojny sprawnego żołnierza, którego w odpowiednich dniach Polska rzuci na szalę sprawiedliwa. Wtedy jeszcze nie miałem w tej dyskusji takiego atutu jak Rarancza — ale służyły mi dokumenty, którym przywiózł, świadczące jakiem jest zachowanie się wobec niemieckiego zaborcy Polskiej Organizacji Wojskowej, stojącej pod egidą Piłsudskiego.

Po zebraniu zaprosili mnie do winiarni. Było tam już kilku oficerów w mundurach, a przy mnie jako jeden z towarzyszy siedział znajomy mi płatniczy z kawiarni Akademickiej. Tam znowu był nastrój całkowicie słowacki. Pamiętam jednego artylerzystę, z jakim zapalem zawoził słowackie pieśni pasterskie, miłosne, ale nie umyśl się do X. F. M... — i wogóle mówiło się tam tylko o Słowaczynie. Zdaje się, że kulturze czeskiej potrzebna była taka romantyczna odżywka i że przywilej tej pięknej krainy między Tatrami a Dunajem, skondensował się cały poetyczny imperjalizm młodych Czech. Dość, że przy tem węgierskim winie było tam bardzo po słowiańsku i śpiewnie.

(Simpl.)

Co słychać w Krakowie.

Czwartek 5: Wincentego Fereja, Ireny pm, Zenona.
Wschód słońca 5.04, zach. 18.15.
Długość dnia 13 godzin.
Piątek 6: Celestyna pap., Tymoteusza i Wilhelmę wyzn.
Wschód słońca 5.02, zach. 18.17.
Długość dnia 13 godzin i 4 min.

KALENDARZ GRECKO-KATOLICKI.

Kwiecień 6. — Marec 24. Piątek Welyki.

KONFISKATA „GŁOSU NARODU“. Wzoro-
rniejszy numer „Głosu Narodu“ uległ konfiska-
cie za notatkę na stronie 3-ciej. Po usunięciu
skonfiskowanej notatki ukazało się drugie wy-
danie dziennika.

KOMISJA LUSTRACYJNA. W Krakowie
bawi specjalna komisja, która ma zbadać nie-
domagania tutejszej Ubezpieczalni Społecznej.
Komisja wysłuchiwać będzie zażaleń intere-
sentów dziś od 12-tej do 1-szej w południe.

PASAZER WYPADŁ Z POCIĄGU I ZABIŁ
SIĘ. Z pociągu pociągu jadącego z Kato-
wic do Krakowa wypadł wczoraj rano na prze-
stąpieniu między Ruską a Bronowianą sekre-
taryz Sąd Grodzkiego w Myślenicach, Aleksan-
der Czachel, liczący około 45 lat życia. Czachel
uderzył głową o kamienie nasypu, pono-
sząc śmierć na miejscu. Jak stwierdzają świad-
kowie, wypadek został spowodowany niedo-
kładnym zamknięciem drzwi wagonu. Złotki
tragicznie zmarłego pozostawiono na torze do
przybycia komisji sądowo-lekarskiej, poczem
odstawiono je do zakładu medycyny sądowej.

NIEDOSZŁA SAMOBÓJCZYNI — ZABÓJ-
CZYNIĄ. Wczoraj donosiliśmy o desperackim
kroku niej. Katarzyny Wierzbic, lat 34, z Mę-
kowa pow. Chrzanów, która w celu samobój-
czego rzuciła się pod nadjeżdżające auto na ul.
Czarnowiejskiej. Wczoraj aresztowano ją za
uduszenie swego nieślubnego 3-letniego dzie-
cka w dniu 16 grudnia ub. r. w lesie w Rzepi-
ku pow. Chrzanów.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

ZARZĄD KOLA PIĄTAKÓW Oddział Kra-
ków zawiadamia, że urzęduje w wtorki, czwart-
ki i soboty od godziny 17—19 przy ul. Sobie-
skiego 18 m. 1. Zarząd prosi wszystkich by-
łych żołnierzy g. 5 p. p. leg. o zgłaszanie swych
adresów do Kola.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

ADORACJA NAJSW. SAKRAMENTU. Dn.
6 bm., jako w pierwszy piątek miesiąca, odbę-
dzie się całodzienna Adoracja Najsw. Sakra-
mentu w kościele św. Barbary.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Judasza z Kariothu“.
Piątek 6. IV. „Zalotnicy niebiescy“.
Sobota: „Chęć własna ciebie“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: „Don-Kiszot“.
WANDA: „Królowa Krystyna“ (G. Garbo).
SŁONKO: „Każdemu wolno kochać“, w ro-
li głównej Adolf Dyma.
APOLLO: „Pieśniarz Warszawy“ (E. Bodo).
SZTUKA: „Jarmark miłości“.
UCIECHA: „Człowiek“ (F. Gaal).
PROMIEN: „Adjutant jego wysokości“
(Vlasta Burian), „Flip, Flap i ich piesek“.
ADRIA: „Brat diabła“ (z Flipem i Flapem).
ATLANTIC: „Orły na uwieczni“.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA od 3 do 6 bm.
Pat i Patachon: „Zaczarowany dywan“.

HANKA ORDONÓWNA, świetna nasza pie-
śniarka, której każdorazowy występ jest entu-
zjastycznie przyjmowany wystąpi dziś w czar-
tek 5 bm. w Starym Teatrze.

Zbiórka na kuchnię im. S. Samuela.

W dniu dzisiejszym odbędzie się na ulicach
Krakowa lotna zbiórka na kuchnię im. S. Sa-
muela.

Kim jest S. Samuela — wiedzą wszyscy.
Cześć! ona ta osoba zjednała sobie szacunek i
uznanie wszystkich sfer. Otwarta i prowadzo-
na przez nią od lat 60 kuchnia, w której wy-
dawane są bezpłatne obiady dla niezamożnych
akademików i młodzieży gimnazjalnej, oddała
społeczeństwu wielkie usługi, przysparzając mu
całe rzesze ludzi, którzy dzięki tej pomocy do-
pięli swych celów życiowych.

Ostatnio jednak na skutek zmniejszenia się
ofiar publicznych, kuchnia ta popadła w wiel-
kie kłopoty materialne: 150 akademików i 70
studentów gimnazjalnych, utrzymywanych przez
wspomnianą kuchnię, jest zagrożonych moż-
liwością utraty rzeczy najważniejszej — poży-
wienia.

Z tego właśnie powodu, dla pospieszenia z
pomocą biednej, uczącej się młodzieży, zorga-
nizowana jest wyżej wspomniana zbiórka.

Niechaj więc każdy w miarę możliwości spel-

Z życia Katolickiego Dębni.

Z PRZESZŁOŚCI DZIELNICY — BUDOWA KOŚCIOŁA PARAFJALNEGO. REZUREKCJA.

Dzielnica Dębni, jakkolwiek jest związana
ściśle z Krakowem, jednak przez rozdzielenie
Wisłą i oddalenie od centrum tworzy bardzo
ruchliwą, samodzielną pod względem społecz-
nym jednostkę.

Dzielnica ta rozrosła się bardzo szybko. Je-
szcze w r. 1887, podczas budowy mostu woj-
skowego, miała wioska o kilkunastu domach
rybackich z biegiem lat stała się wsią o paru
tysiącach ludności. W roku 1910 przyłączona
do W. Krakowa jako dzielnica X. ożywia się
społecznie i kulturalnie, tworząc jedną z naj-
ruchliwszych dzielnic miasta.

W r. 1916-17 zbudowano kościółek drewnia-
ny, obsługiwany przez XX. Salezjanów, a już
w r. 1932 rozpoczęto budowę monumentalnej
świątyni, projektu prof. Krzyżanowskiego, któ-
ra w 1/3 już jest wykonana. Praca idzie cięż-
ko, wysiłek obywatelski ponad miarę, choć
zaznaczyć, że około 160.000 zł. złożyła ludność
Dębni na swoją świątynię. Pociągającym jest
dla nas, że za staraniem Komitetu budowy ko-
ścioła, Prezydent m. Krakowa na udzielił u-
chwaloną przez Radę m. Krakowa w r. 1911
resztę dotacji w kwocie 90.000 zł. Będzie to

panowie decydująca o budowie, za co ludność
katolicka będzie wdzięczna Prezydentowi miasta.

Rezurekcja.

W Dębniach ostatnia rezurekcja odbyła się
niezwykle uroczysto przy tłumnym udziale
wiernych. Z pamiątkowej kapliczki, stojącej od
lat 50 na miejscu krzyża przy drodze do Tyn-
ca — w okresie Wielkiego Tygodnia urzędzo-
nej na Grób Chrystusa — wyruszyła paratusię-
czna procesja do kościołka drewnianego. —
Wśród śpiewu wiernych, muzyki Stow. Młodz.
katolickiej, posuwał się poważny orszak po o-
świetlonych ulicach, przy blasku iluminacji z
okien. W procesji wzięli udział księża i wy-
chowankowie Zakładu XX. Salezjanów, oraz
wszystkie bractwa religijne. Imieniem p. Pre-
zydenta m. Krakowa wziął udział w procesji
p. rada dr. Z. Kwieciński wraz z wielu radny-
mi.

Mieszkańcy dzielnicy dębnińskiej przeżywają
podniosły moment, który napędza ich radością,
gdyż najpożądany cel, który im od lat 20
przyswiewa — Kościół parafjalny — jest bliski
ukończenia.

Pecz.

Strzały o dziewczynę.

Dnia 2 bm. w czasie bójki w Mszańce Dol-
nej, pomiędzy kilkoma parobczakami na tle za-
targów o pewną dziewczynę. Fr. Jarosz z Msza-
ni Dolnej w obronie własnej i kolegów, oddał
w kierunku napastników kilka strzałów z re-
wolweru i zranił lekko Zabujskiego Stef., który
doznał przestąpienia lewej ręki. Stef. Zimmer-
mana zranił w lewe ucho, zaś A. Zareński zo-
stał ranny w lewą łopatkę. Sprawę skierowano
do sądu.

Kino.

Z kin krakowskich

W kinie „Wanda“ idzie wspaniały dźwięko-
wiec historyczny p. t. „Królowa Krystyna“. Za-
równo treść tego filmu, jak i świetne ujęcie
reżyserskie R. Mamoniana odznacza się subtel-
nością i dbałością o cyzelaturę najdrobniej-
szych szczegółów, dających w sumie dzieło
rzadkiej piękności. Prawdziwą przytem niespo-
dzianką jest udatny a pierwszy występ Greta
Garbo w filmie historycznym. Jej talent arty-
styczny tej wielkiej artystki pozwolił jej stwo-
rzyć kapitalną kreację, pełną umiaru w żywio-
łowości i pełną królewskiej powagi, reprezentu-
jącej potęgę Szwecji w XVII wieku.

Na ekranie kina „Świt“ w Doniu Katolic-
kim wyświetlane jest piękne dzieło filmowe,
nieśmiertelny „Don Kiszot“ Cervantesa, produk-
cji francuskiej, przeniesiony na film przez zna-
nego reżysera G. W. Pabsta. Najbardziej cieka-
we momenty przygód Don Kiszota i Szanso
Pansy zamknął Pabst zgrębnie w ramy filmu,
dając widzom logiczną i jednolitą kompozycję
z pięknem tem i scenografią, oraz z niezapomnia-
ną parą artystów: Szalajpinem i Dorvillem.
Wspaniały, potężny, metaliczny głos słynnego
rosyjskiego „basso profundo“ rozbrzmiewa od
pierwszej sceny. Przytem trudno sobie wyobra-
zić lepszego odtwórcę postaci błędnego rycerza,
kruszącego kopie w beznadziejnej walce z nie-
sprawiedliwością tego świata. Szalajpin bo-
wiem, jako aktor, dał pierwszorzędną maskę
zarówno dramatyczną, jak i charakterystyczną,
nie stając się przytem śmieszny.

Najnowszą polską komedię filmową demon-
struje kino „Apollo“, wyświetlające „Pieśni-
arza Waiszawy“ z E. Bodo w roli tytułowej,
który zarazem jest autorem pomysłu scenar-
jarza tego filmu. Akcja wesoła, przeprowa-
dzona planowo, toczy się wcale wartko, a treść
komedii rozbawia widzów, szukających w kinie
milego, swobodnego wypoczynku. Główny bo-
hater filmu, Bodo nie wzorował swego „Pieśni-
arza Waiszawy“ na zagranicznych aktorach,
jak: Chevalier czy Prejean, lecz stworzył swój
własny typ. Niespodziewanie doskonałym akto-
rem filmowym okazał się M. Złocz, mający za-
równo w twarzy, jak i w głosie dużo potencjal-
nego komizmu. Zabawne też figuorki stworzyli:
Biegański i Walter. Wreszcie mile prezentuje
się p. Gilewska.

W kinie „Uciecha“ bawi publiczność znana
już wiedeńska aktoreczka Franciszka Gaal,
występująca w filmie wiedeńskim p. t. „Csibi“,
wyreżyserowanym przez R. Eichberga dla ame-
rykańskiego trustu „Universal“. Tematycznie
przypomina ta komedia „Kiki“ i „Paprykę“ o
cokolwiek przesłodzonym sentymentalizmie,
który wzbudza na sali wesołość. Reżyserja
składna i kulturalna, Fr. Gaal, którą widzieli-
śmy już w filmie „Skandal w Budapeszcie“,
dźwiga na sobie cały ciężar sztuki, nadając za-
bawny ton całemu widowisku.

Pogodna sielanka farmerskiego życia w Ame-
ryce przedstawia nam sentymentalna komedija
p. t. „Jarmark miłości“, którą oglądamy w ki-
nie „Sztuka“. Reżyser H. King pokazał nam
bujne życie amerykańskiego jarmarku, trwają-
cego cały tydzień, przepłatając go dwoma wą-
tkami miłosnymi. Wszystkie postacie wraz z na-
ozelnią, którą otwiera utulienica publiczności,
Janeta Gaynor, ukształtował reżyser w ramach ty-
pów obyczajowych, co konsekwentnie odpowia-
da charakterowi tego filmu, pozbawionego nuty
dramatycznej. Pogodny, realizm osiągnięty zo-
stał przy pomocy wybornych zdjęć, jak n. p.
sceny w Luna Parku. Sympatycznej „Zanettee“
dzielnicy sekundują: Sally Eilers i Law Ayres.

Wreszcie w kinie „Atlantic“ oglądamy pro-
dukt sowieckiej kinematografii pod zbyt pom-
patycznym tytułem „Orły na uwieczni“. W rze-
czywistości jest to reportaż o wyprawie polar-
nej statku „Malygin“, poprzedzony retrospek-
tywną opowieścią o dawnych wyprawach Ame-
rykanów i Anglików. Film ten posiada chwila-
mi charakter propagandy typowo sowieckiej, ca-
łość jednak utrzymana jest w tonie dydaktycz-
nym. Naogół jest to film atrakcyjny, obfitujący
w dobre sceny aktorskie, wykonane przez bar-
do dobrych aktorów. Fragmenty mówione,
wskutek specyficznej sowieckiej manjery po-
wolnego skandowania zdań są rozwlekłe i grze-
szą przeciw kardynalnej zasadzie kina; zdjęcia
techniczne są bez zarzutu. (A).

—:oOo:—

Pod nowym Zarządem Katolickim.

Kinoteatr
dźwiękowy „SŁONKO“ ul. Lubicz 15.

Wielki Świąteczny Program w kinoteatrze „Słonko“

Adolf Dyma, Marjusz Maszyński, Mira Ziemińska Lili Zielińska,
w tryskającej raketami dowcipu i pogodnego humoru filmowej farsie muzycznej

„KAŻDEMU WOLNO KOCHAĆ“

Cudowne i znane piosenki „Wesołe przygody i t. d.“ i t. d. tylko w „SŁONKU“ Lubicz L. 15
Od niedzieli dnia 1-go kwietnia 1934 roku.

Pijany szofer przejechał dziecko

CHŁOPCZYK ZMARŁ PRZED PRZYBYCIEM POGOTOWIA RAT.

Dnia 3 bm. Józef Bałicki, lat 27, szofer au-
todorożki, jadąc ul. Zielna-Boezna z nadmierną
szybkością lewą stroną jezdni bez dawania sy-
gnałów, najechał na bawiące się dzieci na jezd-
ni, przejechał przejechał Edwarda Kowalczyka,
lat 3, syna Edwarda Kowalczyka, z zawodu

szewca, zam. w Krakowie przy ul. Zielna-Boez-
na 68. Dziecko doznało ogólnych potłuszczeń i w
kilkanaście minut przed przybyciem Pogotowia
Ratunkowego zmarło. Szofera Bałickiego, któ-
ry był w stanie podchmielonym, za nieostrożną
jazdę zatrzymano.

ni swój obowiązek: będzie to bowiem niejako
cegielką w przyszłej budowie społeczeństwa
polskiego.

Piękne lecz wzbronione.

Zakaz sprzedaży niektórych kwiatów i krze-
wów.

Istnieje bezwzględnie obowiązujący zakaz
sprzedaży na placach targowych gałązek cis, a
pączków sosnowych, gałązek wszelkich kwit-
nących drzew owocowych, gałązek wilczego
łyka, kosodrzewiny, pędów wiśliaka, zlotogło-
wii, szarotki oraz śnieżyczki.

Sprzedaż gałązek innych krzewów i drzew
jest dozwolona z zastrzeżeniem, że mają być
cięte, a nie łamane, oraz pod warunkiem, że
osoby trudniące się ich sprzedażą będą posia-
dały świadectwa pochodzenia gałązek, wysta-
wione każdorazowo przez właściciela lub za-
rządcę lasu, względnie ogrodu, potwierdzone
przez wójta gminy (!) (Czy nie za dużo biuro-
kracji?)

Winni przekroczeń pociągnięci zostaną do
odpowiedzialności.

Listy sędziów przysięgłych.

Zarząd miejski w najbliższych dniach przy-
stępuje do sporządzania spisu osób powołanych
do sprawowania obowiązków sędziów przysię-
głych. Spisów dokonywać będą Komisaryjaty
Obwodowe, które też doręczą właścicielom re-
alności druki, potrzebne do wygotowania spi-
sów. Druki te winni właściciele realności do-
kładnie we wszystkich rubrykach wypełnić,
podpisać i natychmiast zwrócić do Komisari-
atu Obwodowego.

Krakowianie wolą cielecine

612 cieląt zjedzono w czasie świąt.

W ub. tygodniu spędzono na targi w Kra-
kowie buhaji 76, wołów 48, krów 93, jałowek
55, cieląt 612, nierogaczny 376, razem 1260
zwierząt. Płacono za jeden kilogram żywej wa-
gi: buhaje od 53 do 80 gr; woły 50 do 75 gr;
krowy 46 do 77 gr; jałowki 57 do 84 gr; ciele-
ta 60 gr do 1 zł; nierogaczna 82 gr do 1.02;
bitej wagi nierogaczna od 1.10 do 1.38. Ze spę-
dzonych na targ zwierząt sprzedano na kon-
sumcję miejscową (tylko — mimo świąt!) 1213
sztuk. — Przebieg handlowy: silniejszy spę-
dyła i nierogaczny, słabszy cieląt. Ceny na po-
ziomie ubiegłego tygodnia. Transakcje ożywo-
ne. Ceny mocne.

Z okolic Krakowa.

Zatłukli kijami na śmierć.

Dnia 2 bm. wieczorem nienajci narazie
sprawcy napadli na drodze polnej w Mikusz-
wicach pow. Bochnia na Ludwika Potockiego
lat 20 rolnika, którego pobili kijami po głó-
wie i karku tak dotkliwie, że ten po upływie
kilku godzin zmarł. Wodług wszelkiego praw-
dopodobieństwa tem przestępstwa były pora-
chunki osobiste. Dochodzenia w toku.

Zemsta wydalonego gajowego.

W toku prowadzonych dochodzeń w spra-
wie usiłowanego zabójstwa leśniczego Kazim.
Kielbasy (zam. w Płockach pow. Chrzanów) do
którego sprawca oddał z ukrycia przez okno
dnia 26 marca br. strzał z rewolweru i zranił
go w rękę. — ustalono, że czynu tego dopuścił
się wydalony ze służby były gajowy Zygmunt
Rusocki. Sprawę przekazano władzom sądo-
wym.

Służąca spółniczką bandyty.

Dnia 22 marca br. dokonano rabunku na
szkodę Dr. Henryka Blumenfelda w Tarnowie.
W toku dochodzeń policyjnych ustalono, że
służąca poszkodowanego Zofia Baran mając na
ręczono zawodowego przestępcę, uplanowa-
ła z nim okradzenie dr. Blumenfelda, a dla od-
parcia na siebie podejrzenia upozorowała na-
pad rabunkowy.

W dniu krytycznym narzeczony Baranów-
ny — Stanisław Pękala, przybrawszy sobie do
pomocy Wł. Wiśniewskiego, po poinformowa-
niu się, że chlebodawcy wyszli z domu, wszedł
do mieszkania Blumenfelda, skąd skradł około
tysiące złotych, kilka dolarów amerykańskich,
srebrne nakrycie stołowe i inne rzeczy. Sprawy
po dokonaniu kradzieży związali Baranów-
ny, i umieścili ją w łazience i dla upozorowa-
nia rabunku uderzyli ją ręką w nos, powodując
w ten sposób krwotok.

Sprawę w czasie indagacji przez PP. przy-
znali się do zarzucanego im czynu i wskazali
miejscę, gdzie zakopali w polu skradzione rze-
czy. W czasie przeprowadzonej rewizji domo-
wej u sprawców znaleziono około 700 zł. i 6
dolarów amerykańskich. Resztę pieniędzy zdo-
łali oni już roztrwonąć.

Życie gospodarcze. Dewaluacja korony czeskiej a wywóz węgla do Austrii.

Coraz trudniejsze warunki wywozu węgla polskiego na rynki austriackie zostały jeszcze pogorszone przez dewaluację korony czeskiej. Dewaluacja ta zagraża w bardzo poważny sposób naszemu wywozowi węgla na rynki austriackie (zwłaszcza na cele przemysłowe) i zmusza do poważnych ofiar w dziedzinie cen. Sytuacja jest o tyle trudna, że obciążenie polskiego węgla kosztem tranzytu przez Czechosłowację jest sztywne i rośnie procentowo przy obniżeniu cen sprzedaży, podczas gdy koleje czeskie udzielają dla transportów węgla czeskiego różnych oficjalnych i nieoficjalnych zniżek frachtowych, z których polskie transporty nie korzystają. Zachodzi wprost obawa, czy postanowienia umowy handlowej polsko-austriackiej zabezpieczające Polskę znaczny udział procentowy w zapotrzebowaniu rynku austriackiego okażą się w tych warunkach w pełni skuteczne.

Skończyło się na..

podwyżce opłat.

Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia w Krakowie podaje do wiadomości, że w miejsce zniesionych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy w Krakowie i w Nowym Sączu powstały biura pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia, które załatwiają wszystkie czynności dotychczasowych, zlikwidowanych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy za wyjątkiem spraw emigracyjnych, oraz nadzoru nad zarobkowaniem i społecznymi biurami pośrednictwa pracy. Równocześnie podaje się do wiadomości, że biura te pobierają za pośrednictwo opłatę w wysokości jak dotychczas P. U. P. P. z tą zmianą, że pracodawca za pośredniczenie służby domowej płaci zł. 2.—, zamiast dotychczasowych groszy 50.

(A zatem właściwie nie się nie zmieniło, skoro wobec zniesienia jednego urzędu powstał w to miejsce nowy. Jedyną istotną zmianą jest ogromna podwyżka opłat za pośrednictwo pracy służby domowej. — Red.)

Urzednicy a wywiadowe handlowe.

Ministerstwo spraw wewnętrznych uzyskało wiadomości, że pewne wywiadowe handlowe wezwane się prywatnie do urzędników rządów gmin z propozycjami objęcia funkcji ich korespondentów-informatorów.

W związku z tem ministerstwo wydało specjalny okólnik do wojewodów, w którym wyjaśnia, że odpowiednie przepisy zastrzegają wyłącznie urzędnicy państwowi, samorządowi, członkowie komisji szacunkowych, rzeczoznawcy i wszystkie osoby, które w toku czynności urzędowych otrzymują wiadomości o interesach i stosunkach majątkowych podatników, obowiązane są zachować te informacje w ścisłej tajemnicy.

Niedopuszczalne jest zatem, aby urzędnicy państwowi lub samorządowi wykorzystywali posiadane tego rodzaju wiadomości dla informowania prywatnych wywiadowi kredytowo-handlowych.

Renty dla pracowników umysłowych.

Według stanu na dzień 1 stycznia r. b., ilość rent, wypłacanych pracownikom umysłowym przez zakłady ubezpieczeń pracowników umysłowych, wynosi: rent inwalidzkich 5.387, starszych 2.923, wdowich 3.388, sierocych 2.767. Ogólna ilość rent wynosi 14.465.

Zasiłki z powodu utraty pracy otrzymywało 12.918 pracowników umysłowych, z czego na b. Kongresówkę przypada 5.000. Małopolskę 2.296, województwo poznańskie 3.300, oraz na Górną Śląsk 2.322 osób.

Bezrobocie zagranicą.

Według ostatnich danych Międzynarodowego Biura Pracy, liczba bezrobotnych w Niemczech wynosiła pod koniec roku ubiegłego 3.714.107 osób. w Austrii 300.477, w Anglii 2.308.779, w Belgii 135.105, w Danii 90.389, w Holandii 152.002, w Szwajcarii 74.927, w Czechosłowacji 213.753.

Liczby te dotyczą tylko bezrobotnych ubezpieczonych na wypadek bezrobocia.

Giełda krakowska.

Kraków, 4 marca. Giełda: 4 proc. pożyczka dolarowa 53,25 do 53,35; 4 i pół proc. skonwertowane obligacje komunalne b. Banku Krajowego 49; dolar 5,26 do 5,29; Londyn 27,30 do 27,60; Szwajcaria 171,25 do 171,75; Berlin 210,25 do 211.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Emisja biletów skarbowych w złotych i frankach.

Ministerstwo skarbu emituje z dniem 5 bm. bilety skarbowe w trzy i sześciomiesięcznymi terminami płatności w odcinkach po 100, 500, 1000, 10.000 i 50.000 zł. oraz bilety skarbowe w trzytygodniowymi, 5-tygodniowymi i 3-miesięcznymi terminami płatności w odcinkach po 1.000.000 i 5.000.000 franków fr.

Obieg biletów skarbowych, wypuszczanych w frankach francuskich nie może przekroczyć równowartości 20 milionów złotych.

Wysokość oprocentowania biletów skarbowych ustalana będzie w drodze obwieszczeń min. skarbu, ogłaszanych w **Monitorze Polskim**. Wysokość oprocentowania biletów skarbowych opiewających na franki francuskie ustalać będzie każdorazowo minister skarbu przy poszcze-

gólnych tranzakcjach sprzedaży tych biletów przez Bank Polski. Odsetki będą płatne zgóry przez potrącanie od wartości imiennej biletów.

Sprzedaż biletów skarbowych odbywać się będzie w oddziałach Banku Polskiego.

Bilety skarbowe wykupywane będą bez żadnych ograniczeń i potrąceń, przyczem bilety, opiewające na złoto, wykupywane będą w okresie 6 miesięcy od daty płatności w oddziałach Banku Polskiego oraz innych upoważnionych do tego instytucjach, zaś bilety skarbowe opiewające na franki francuskie, aż do czasu ich przedawnienia wyłącznie przez Bank Polski w Warszawie lub Bank Francusko-Polski (Banque Franco-Polonaise) w Paryżu.

Kino Świt

Od niedzieli 1 kwietnia

Kino Świt

Wyreżyserował widowisko **W. PABST** twórca największych i najpiękniejszych obrazów. Śpiewak artysta o zasłużonej wszechświatowej sławie **F. SZALJAPIN** postać godna pędzla i dłuta mistrzów o potężnym, głębokim głosie, nasiąkniętym emfazą wieku rycerstwa jako kompozycja obrazu dźwiękowego

DON KISZOT

daje nam arcydzieło sztuki śpiewackiej i aktorskiej. Wierny towarzysz błędnego rycerza „Sanso Panso” w interpretacji komika francuskiego **Dorville'a** jest znakomity. Wielki ten film, zajmujący czołowe miejsce w repertuarze ekranowym, pozostanie na długi czas znakomitym tworem kulturalnym w dziedzinie kinematografii.

Trzy wyświetlenia w dnie powszednie o godz. 5, 7, i 9 wieczór. a w niedziele i święta także o g. 3 popoł. — Zniżki dla P. Akad. (za legit.) i uczn. szkół średn. (w mundurkach) przy kasie. Przez dwa dni Świąt Wielk. wszelkie bilety ulgowe i wolne nieważne.

Zwrot cel przy wywozie zbóż

W Dzienniku Ustaw z 31 marca ogłoszono rozporządzenie w sprawie zwrotu cel przy wywozie zbóż, produktów przemiału i słoju.

Na mocy powyższego rozporządzenia przy wywozie zagranicę standaryzowanych zbóż, produktów przemiału i słoju, wytworzonych w kraju, przysługuje zwrot cel, niszczonych za sprowadzone z zagranicy i zużyte do wytworzenia tych towarów nawozy, materiały pomocnicze i urządzenia według następujących norm: 1) za 100 kg pszenicy, żyta i jęczmienia — zł. 6, 2) za 100 kg owsa zł. 4, 3) za 100 kg maki (poz. tar. celnej przyw. 27 pp. 1, 2): a) pełnej (bez zawartości otrąb) zł. 10, b) innej (śrutowej, półśrutowej, posłanej itp.) zł. 8, 4) za 100 kg kaszy jęczmiennej (poz. tar. celnej przyw. 28 p. 2)

zł. 12, 5) za 100 kg kaszy owsianej i płatków owsianych (poz. tar. celnej przyw. 28 p. 5) zł. 9, 6) za 100 kg słoju (poz. tar. celnej przyw. 35) zł. 3.

Podana powyżej waga towarów obejmuje również wagę ewent. bezpośredniego opakowania.

Postanowienie to nie ma zastosowania do pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa, wyprodukowanych w polskiej części G. Śląska, a wywożonych do niemieckiej części G. Śląska w myśl postanowienia art. 218 polsko-niemieckiej konwencji górnos Śląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 kwietnia br. i obowiązuje aż do odwołania.

Dziś i codziennie

„WANDA”

w teatrze świetlnym

Najwspanialszy film wszystkich czasów. — Monumentalne arcydzieło realizacji genialnego reżysera **Mamouliana** twórcy „Dr. JEKYLLA” **Greta Garbo** w swej fenomenalnej kreacji „ULIC WIELKOMIEJSKICH” „KUSIELKA”

Królowa Krystyna

Dzieje królowej kobiety. Upajający dramat miłości. W rolach męskich dawno niewidziany **John Gilbert** i **Lewis Stone** Film ten porwie wszystkich mocą wrażeń, niewidzianą dotychczas grą i oszalamiającą wystawą.

Papieska rezydencja letnia w Castelgandolfo.

Piękne, w ożywczej zieleni tonące góry Albańskie, których urok opiewał już Owidjusz, z dawien dawna były ulubionym miejscem pobytu dla Rzymian. Posiadali tu swe wille obok dostojnych senatorów i wybitnych poetów cesarskiego rzymscy. Tu również, na stromych wyżynach zachodniego brzegu jeziora Albano, posiadał wspaniałą letnią rezydencję cesarz Tytus Flawjusz Domitianus. Najazd barbarzyńców z Północy spustoszył Kampanię rzymską. W gruzach legły na długie lata piękne wille i pałace. Dopiero pod koniec XIII w. na miejscu, gdzie niegdyś wznosiły się pyszne budowle pałacowe, osiadła rodzina Gandolfów. Jej to miejscowość stała się dzisiaj znaną pod nazwą: Castel Gandolfo. Zmieniało ono wielokrotnie swych właścicieli, zanim je nabył dla Stolicy Świętej Klemens VIII w r. 1604. Dwadzieścia parę lat później Urban VIII przebudował kastel na willę, gdzie wielokrotnie latem zamieszkiwali oddał papieża. Po raz ostatni przebywał tam jesienią r. 1869 papież Pius IX.

Kiedy po zawarciu umów rekonyliacyjnych powstała sprawa utworzenia letniej rezydencji papieskiej, Pius XI. szanując tradycje swych poprzedników na Stolicy Piotrowej, zwrócił uwagę przede wszystkim na Castelgandolfo. Na razie, biorąc pod uwagę gwarancję pobliskiego miasteczka, zamierzano wnieść na terenach

willi w Castelgandolfo, w najbardziej ustronnym ich zakątku, specjalną nową willę. Projektowi temu jednak Pius XI. przeciwstawił chęć uznania za swą rezydencję letnią dawnego pałacu Castelgandolfo, po dokonaniu w nim odpowiednich przeróbek. Jak wiadomo, w pałacu Castelgandolfo, specjalnie przebudowana kaplica ozdobiona została na życzenie papieskie malowidłami dotyczącymi Polski i wykonanymi przez malarza polskiego, prof. Henryka Rosena. (KAP).

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za kwiecień

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gębą wzywaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

Radio.

Radjostacja w Toruniu.

Przed niedawnym czasem donosiliśmy, że dla województwa pomorskiego powstanie w Toruniu radjostacja nadawcza. Po zakończeniu budowy radjostacji w Poznaniu, przystąpiono do prac technicznych nad zmontowaniem konstrukcji aparatury stacji. Będzie to po Warszawie najsilniejsza stacja w Polsce, licząca siły 24 kilowaty w antenie. Aparatura skonstruowana będzie w ten sposób, że na przyszłość można będzie zwiększyć jeszcze jej moc. Stacja odbierała będzie przy pomocy aparatu detektorowego w promieniu 80 km. Stąd też da się rozpocząć na szeroką skalę zakrojoną akcję propagandy aparatów detektorowych. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż po raz pierwszy w dziejach polskiej radjofonii, cała aparatura radjostacji wykonana została w kraju.

Montaż wstępny rozpoczął na terenie dawnych portów na Mokrem pod Toruniem w miejscu, na którym swego czasu znajdowała się pierwsza rozgłośnia polska. Budowę prowadzi Polskie Radio przy współpracy Państw. Instytutu Tele-Komunikacyjnego. Przy budowie stacji uwzględnia się ostatnie doświadczenia w dziedzinie radjofonii. Montowanie i budowę stacji zakończy się z upływem br., pierwsza audycja zaś nastąpi prawdopodobnie w 15 rocznicę przejęcia Pomorza przez wojska polskie. a więc w połowie stycznia 1935 r.

Programy stacji radjowych Piątek, 6 kwietnia 1934.

Kraków, (304,3 m.) 7.00 Audycja poranna; 11.35 Program na dzień bież.; 11.40 Przegląd Prasy; 11.50 Wiad. bież.; 11.57 Sygnał czasu hejnał; 12.05 Muzyka popularna z płyt; o 12.30 Wiad. meteor. i o 12.55 Dz. południowy z Warszawy 15.25 Transmisja z Warsz.; 15.40 Komunikaty P. U. W. F.; 15.45 Komunikaty L. O. P. P.; 15.55 D. c. koncertu ze Lwowa; 16.40 Transmisje z Warsz.; 17.50 „10 minut o teatrze”. 18.00 Odczyt z Warsz.; 18.20 Płyty; g. 19.00 Program na dzień nast.; 19.05 Rozmaitości, komunikaty; 19.20 Dokąd jechać w święto? 19.25 Transmisje z Warsz.; 19.43 Komunikat śniegowy; 19.47 Transmisje z Warsz.; 20.40 Muzyka taneczna z płyt; 23.00 Transmisje z Warszawy.

Lwów, (377,4 m.) G.: 16.40 „Wśród książek”; 17.50 Nauka stenografii przez Radio; g. 18.20 Psalm Bortniańskiego w wyk. chóru cerkwi wołoskiej.

Warszawa, (1415 m.) G.: 7.00 Sygnał czasu i piosn. „Kiedy ranne wstają zorze”; 7.05 Gimnastyka; 7.25 Płyty. 7.35 Dz. poranny; 7.40 D. c. muzyki z płyt; 7.55 Chwilka gospodarstwa domowego; 8.00 Program na dzień bież.; 11.40 Przegląd Prasy; 11.50 „Życie artystyczne stolicy”. 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.05 Płyty; 12.30 Wiadom. meteorol.; 12.33 D. c. muzyki z płyt; 12.55 Dziennik połudn.; 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.30 Wiad. gospodarcze. 15.40 Koncert ze Lwowa; 16.40 „Przebieg wydawnictw”; 16.55 Koncert; 17.15 Koncert; 17.30 Recital śpiewaczy; 17.50 „Nowiny rolnicze”; 18.00 Odczyt „Pierwiastek życiowego gospodarstwa w programach nowego gimnazjum”; 18.20 Płyty; 19.00 Program na dzień nast.; 19.05 Rozmaitości; 19.20 „Dokąd jechać w święto?” 19.25 Feljton aktualny; 19.40 Wiadomości sportowe; 19.43 Komunikat śniegowy. 19.47 Dz. wieczorny; 20.00 „Myśli wybrane”; 20.02 Pogadanka muzyczna; 20.15 Koncert symfoniczny; W przerwie: Feljton literacki „Cudze chwalecie”. 22.40 Muzyka taneczna; 23.00 Wiad. meteorol. i komunikat policyjny 23.05 D. c. muzyki tanecznej.

Katowice, (395,8 m.) G.: 17.50 Pogadanka „Ogrodnik Śląski”; 18.20 Kronika harcerska; 23.00 Skrzynka poczt. w jęz. francuskim.

Z sali sądowej

W obronie koniecznej.

Onegdaj odbyła się w tut. Sądzie Apelacyjnym rozprawa przeciw p. Adamowi Sławińskiemu, dyrektorowi stacji doświadczalnej Mołop. Tow. Rolniczego w Kleczy Górnej — oskarżonemu o pobicie niej. Zygmunta Wolańskiego, znanego na gruncie krakowskim. Tło sprawy było następujące: Dnia 24 kwietnia ub. r. p. Wolański spędził kurę, należącą do stacji doświadczalnej, szczując je psem. Sławiński zwrócił mu na to uwagę, wówczas Wolański uderzył go kilkakrotnie łaską po głowie. Ten broń się wyrwał napastnikowi łaskę i uderzył go w łydke.

Sąd I instancji, biorąc pod uwagę obronę konieczną, uniewinnił oskarżonego. Od tego wyroku zgłosił apelację prokurator w Wadowicach. Na rozprawie w Krakowie prokurator p. Wysocki wniósł na zatwierdzenie wyroku uwalniającego I instancji. Do wywodów prokuratora przyłączył się obrońca dr. Rozmarynowicz, poczem sąd zatwierdził wyrok uwalniający.

Zamiast amunicji — sprzedał stare żelazo.

Budapeszt, 4 kwietnia. Z Berna morawskiego donoszą, że aresztowano tam obywatela węgierskiego zamieszkałego stale w Budapeszcie Maksymiljana Glasa, stojącego pod zarzutem popełnienia niezwykle wyrafinowanego oszustwa. Glas miał z pewnym generałem chińskim zawrzeć umowę w sprawie dostawy większej ilości amunicji. Po otrzymaniu pieniędzy Glas dostawił zamiast amunicji wagon starego żelaza.

Sowiecka ekspedycja lotnicza zaginęła.

Moskwa, 4 kwietnia. Lotnicy sowieccy Kamaniń, Motokow i Piwenstein, którzy przed paru dniami wystartowali z zatoki Anadyr celem wzięcia udziału w akcji ratunkowej dla rozbitków „Czeluski” — zaginęli bez śladu. Na poszukiwanie zaginionych wysłano samoloty i sanie zaprzężone w psy.

Moskwa, 4 kwietnia. Donoszą z Chabarowska, że z zaginionych trzech samolotów sowieckich 2 aparaty dotarły do przylądka Wellen i tam wylądowały. Losy trzeciego lotnika nie są znane. Stracili go oni z oczu podczas zamieci śnieżnej i już więcej nie zobaczyli.

Ojciec święty błogosławi polskiej pielgrzymce

Ojciec Święty przyjął na specjalnej audjencji Polaków, zamieszkałych w Rzymie oraz pielgrzymów polskich, zarówno świeckich, jak i duchownych, którzy w liczbie kilkuset przybyli do Watykanu w związku z uroczystościami Wielkiej Nocy i zakończeniem Roku Świętego. Audjencja odbyła się w wielkiej sali księżej i miała charakter bardzo uroczysty. — Ojciec Święty w otoczeniu swej świty oraz w towarzystwie Ks. Prymasa Polski kardynała Hlonda i ambasadora R. P. przy Stolicy Apostolskiej Skrzyńskiego obszedł szeregi wiernych, dając im do ucałowania pierścionki. Wielu z obecnych zostało przedstawionych Papieżowi przez Księdza Prymasa. Następnie Ojciec Święty zasiadł na tronie. Po prawej stronie, Ojciec Święty zajął miejsce ks. prymasa Hlonda, a po lewej ambasador Skrzyński. Z kolei nastąpiło 25-minutowe przemówienie Papieża, który powitał pielgrzymów polskich słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, na co zebrani chórem odpowiedzieli: „Na wieki wieków amen”. Późem rozległy się gromkie okrzyki na cześć Ojca Świętego. Ojciec Święty w swym przemówieniu podkreślił, że wita obecnych, jako reprezentujących wszystkie dzielnice tak drogiej mu Polski i nawiązawszy do ostatnich

uroczystości kościelnych i kanonizacji Jana Bosko, życzył zebranim, aby prowadzili pełne i bogate życie chrześcijańskie. Następnie Ojciec Święty powitał przedstawicieli Akcji Katolickiej oraz udzielił błogosławieństwa kapłanom i biskupom polskim oświadczaając, że błogosławi wszystkim na całe życie w całym kraju. Po przetłumaczeniu mowy Ojca Świętego, wygłoszonej po włosku, na język polski przez ks. prymasa Hlonda, Ojciec Święty wstał i udzielił błogosławieństwa zebranim, żegnając pielgrzymów polskich słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, na co znów odpowiedzieli: „Na wieki wieków, amen”.

Pielgrzymi polscy otrzymali od Ojca Świętego upominek w postaci medalów, przedstawiających wizerunek św. Jana Bosko.

Rok Święty przedłużony.

Rzym, 4 kwietnia. Ojciec św. wydał Bullę apostolską, w której przedłuża odpust związany z obchodem Roku Świętego, do Wielkiej nocy 1935 r. Na mocy Bulli papieskiej z odpustu korzystać mogą wszyscy wierni świata katolickiego, a więc również i ci, którzy nie uczestniczyli w pielgrzymkach do Rzymu, o ile na miejscu dopełnią warunków, przewidzianych dla uzyskania odpustu zupełnego.

Przy bladej, szarawo-żółtej cerze, przysłyszonych oczach, ziem samopoczuciu, zmniejszonej chęci do pracy, ogólnym przygnębieniu, ciężkich snach, bólach żołądkowych, ucisku mózgowym i chorobliwym podnieceniu zaleca się pić przez kilka dni zrana naczecz szklanke wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana przez lekarzy.

Aktorzy przeciw dyr. Krzywoszewskiemu

Warszawa, 4 kwietnia (Tel. wł.). Sytuacja w teatrach miejskich jest bardzo napięta. Odbyło się ostatnio posiedzenie zespołu artystycznego teatrów miejskich, na którym zachowanie się dyr. Krzywoszewskiego poddane zostało bardzo ostrej krytyce, a ponadto postanowiono wysłać delegację do komisarzy rządu, celem zapoznania go z sytuacją. Po przeprowadzeniu tej rozmowy z komisarzem, zwolano na wieczór posiedzenie zarządu główn. ZASPu a na czwartek ponowne zebranie aktorów.

Warszawa, 4. 4. (Telef. wł.). Sytuacja teatrów miejskich skomplikowała się niesłychanie. Dziś w godzinach popołudniowych komisarz Kosiński wysłał list do dyrektora Krzywoszewskiego z oznajmieniem, że nie przyjmuje do wiadomości jego rzeczenia się ze stanowiska administratora teatrów miejskich i domaga się, ażeby p. Krzywoszewski zgodnie z umową dotrzymał warunków umowy i kierował teatrami do 1 października. Natomiast p. Krzywoszewski przedstawił świadectwo lekarskie, nakazujące mu natychmiastowy wyjazd na kilka miesięcy zagranicę.

Od niedzieli dnia 1 bm. w kinoteatrze dźwięk. „Uciecha“

Pod znakiem beztroski humoru i radości!

Najweselsza od lat komedia wiedeńska w języku niemieckim

CZIBI

(CSIBI DER FRATZ)

Czibi — to najmiśszy spłot wesółych wydarzeń! — Czibi to najrozkoszniejsza komedia stolicy naddunajskiej! — Czibi bawi cały świat — bawić będzie cały Kraków!

Arcydzieło beztroski, humoru, radości i pikantacji. Reżyserował genialny RYSZARD FICHBURG. W rolach głównych elita gwiazd Europy: Franciszka Gaal, — Leopoldina Konstantin, — Herman Thimig — Tibor von Halmay.

30 zamknięciu kroniki

Akcja Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej przeciw wygórowanym opłatom telefonicznym.

Krakowska Kongregacja Kupiecka w Krakowie złożyła w związku z projektowaną nową taryfą opłat telefonicznych na ręce ministra poczt i telegrafów w Warszawie, szczegółowo umotywowane pismo, z prośbą o wstrzymanie wejścia w życie z dniem 1 maja b. r. nowej taryfy, która nie tylko nie czyni zadość postulatowi sfer gospodarczych, lecz przeciwnie skutkiem ustalenia bardzo niskiego kontyngentu, wolnych od opłat rozmów (60 miesięcznie) przynosi podwyżkę opłaty abonamentowej.

W związku z konstrukcją nowej taryfy wyraża Krakowska Kongr. Kupiecka następujące postulaty:

1) Podniesienie kontyngentu rozmów dla abonentów II i III kat. w Krakowie tj. o ustalenie normy kontyngentu dla II kat. abonen-

tów na 200 rozmów miesięcznie, zaś dla III kat. abonentów na 400 rozmów miesięcznie, z tem, że każda rozmowa ponad kontyngentową, winna podlegać opłacie 6 groszy, a to wychodząc z założenia, iż normy kontyngentowe, oraz opłaty za rozmowy ponad kontyngentowe, nie powinny być w Krakowie wyższe aniżeli w Warszawie.

2) Wprowadzenie nowego podziału na kategorie abonentów, tj. wysunięto postulat, zróżnicowania abonentów II kat. oraz III kat. w zależności od kategorii opłacanego przez abonenta świadectwa przemysłowego, przynajmniej na dwie grupy.

Niezależnie od złożonego memoriału, KKK. spowodowała w tej sprawie interwencję Rady Naczelnej Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego u Ministra Poczt i Telegrafów w Warszawie.

Nowy podział rejonów komorniczych w Krakowie.

Z dniem 1 kwietnia br. zredukowano liczbę komorników w Krakowie z 18 na 12 i w związku z tem utworzono 12 rejonów, które obecnie przedstawiają się następująco:

Rejon I. — mgr. Roman Martini, ul. Garbarska 38.

Rejon II. — Czesław Paszyński, ul. Piotra Michałowskiego 17.

Rejon III. — Antoni Spytek Jordan, Al. Krajskiego 20.

Rejon IV. — Bolesław Raczyński, ul. Siemiradzkiego 27.

Rejon V. — Piotr Bill, ul. Szlak 31.

Rejon VI. — Bogdan Ornatowski, ul. Salwatorska 6.

Rejon VII. — Jan Zimowski, ul. Radziwiłłowska 8.

Rejon VIII. — Tadeusz Dąbski, ul. Batorego 25.

Rejon IX. — Bronisław Szwertner, ul. Karłowicza 27.

Rejon X. — Jan Palasz, ul. Garbarska 2.

Rejon XI. — Jerzy Lgocki, ul. Traugutta 12.

Rejon XII. — Julian Goldberg, ul. Zyblikiewicza 9.

Próba jazdy lokomotywy górskiej.

Wezoraj, we śróde, odbyła się próba jazdy specjalnego typu parowozu, przeznaczonego do kursowania na drodze Kraków—Zakopane. Nim podamy obszerniejsze sprawozdanie, dotyczące nowego rodzaju lokomotywy polskiej, wykonanej w zakładach Cegielskiego w Poznaniu, należy zauważyć, że lokomotywa tego rodzaju skraca czas

pociągów pociągów pociągów na drodze do Zakopanego o 15 minut i zastąpi stosowanie dotychczas w niektórych miejscach trasy dwu lokomotyw.

W próbie jazdy brali m. in. udział: marsz. Sejmu Światłowski, wiceamin. komunikacji p. Bobkowski, wojew. Kwaśniewski i dyr. krakowskich kolei inż. Stodolski.

Przeciw budowie kolejek linowych w Tatrach.

Prof. dr. Wład. Szafer nadsyła nam poniższe wyjaśnienie:

„Ponieważ w prasie pojawiły się wiadomości jakoby kółła zajmujące się ochroną przyrody godziły się na obecnie wysuwane projekty budowy kolejki linowej w Tatrach na Czerwone Wierchy, Kasprowy Wierch lub Krzyżne, po dają do wiadomości, iż Wydział Państw. Rady Ochrony Przyrody w dniu 20 marca br. powziął jednomyślną uchwałę, sprzeciwiającą się budowie jakichkolwiek kolejek w głębi Tatr Polskich na terenie przyszłego Parku Narodowego.

Równocześnie zaznaczam, że Państwowa Rada Ochrony Przyrody oddawała już wyraziła swą zgodę i poparcie dla planu budowy kolejki na Gubałówkę, gdyż projekt ten, bardzo korzystny dla rozwoju Zakopanego i Podhala, nie koliduje z naczelnymi zasadami organizacji przyszłego Parku Narodowego”.

Pociąg narciarski

z Krakowa do Zakopanego

wyruszy w sobotę 7 bm. o godz. 17, wróci z Zakopanego w niedzielę 8 bm. o godz. 18.15 (przyjazd do Krakowa o godz. 22.30).

Program nader urozmaicony. Ceny pobytu w Zakopanem niższe. Szczegóły w afiszach.

Insull obawia się zemsty wrogów politycznych.

Londyn. (PAT). Insull nie dał jeszcze za wygraną i chwycił się wszelkich możliwych środków obrony prawnej. Obecnie jego adwokat zwniosł do trybunału tureckiego podanie o kasację decyzji ekstradycyjnej na tej zasadzie, że Insull, jako urodzony w W. Brytanii, a nie posiadający obecnie amerykańskiego paszportu, ani też żadnych dokumentów amerykańskich, powinien być uważany za obywatela brytyjskiego. Rząd turecki niema jednak zamiaru zmieniać decyzji w sprawie ekstradycji. Zdaniem kół miarodajnych kasacja decyzji o ekstradycji jest wykluczona. Insull będzie odesłany do Amery-

ki odchodzącym 10 kwietnia z Konstantynopola statkiem amerykańskim lub też innym, odchodzącym 24 kwietnia.

Stambul. (PAT). Samuel Insull oświadczył swym obrońcom, iż nie obawia się powrotu do Stanów Zjednoczonych. Władze tureckie mogą mu niezwłocznie wydać ambasadzie amerykańskiej — powiedział Insull — niepokoi mnie jedynie domysł, że po powrocie do Ameryki będę miał do czynienia z moimi wrogami politycznymi, którzy gotowi są poświęcić mnie dla swych ambicji politycznych. Gdyby sytuacja była normalna, nie miałbym żadnych obaw.

Rokowania z Litwą w najbliższym czasie.

Ryga 4 kwietnia (R). Wedle doniesień prasy litewskiej z Kowna, panuje tam przekonanie, że oficjalne rokowania polsko-litewskie rozpoczną się w najbliższym czasie. W Kownie są dania, że odroczenie wyjazdu marsz. Piłsudskiego zagranicę stoi nietylko w związku z oczekiwaną wizytą francuskiego min. spraw zagranicznych Barthou w Warszawie, lecz przede wszystkim w związku z mającymi rozpocząć się rokowaniami polsko-litewskimi.

Nauczyciel musi przygotować się do lekcji

Warszawa, 4. 4. (Telef. wł.). Ministerstwo oświaty wydało instrukcję w sprawie prowadzenia zajęć przez nauczycieli w szkołach powszechnych w przyszłym roku szkolnym. Instrukcja ta nakłada na nauczycieli m. in. obowiązek przygotowywania się do pracy i do każdej lekcji z osobna.

Rosja prelonguje pakt o nieagresji.

Moskwa. (PAT). Dzisiaj w lokalu komisariatu ludowego spraw zagranicznych nastąpiło podpisanie aktów, prolongujących istniejące pomiędzy ZSRR a Litwą, Estonią i Litwą pakt o nieagresji i konwencje koncyliacyjne do roku 1945. Akty podpisał: komisarz Litwinow oraz postowie Estonii Tofer, Litwy Bilmanis i Litwy Bałtruszajtis.

Sowłoty stawiają Litwie Nar. warunki.

Moskwa, 4 kwietnia. W tutejszych kołach politycznych zaznaczają, że kwestja przystąpienia Rosji sowieckiej do Ligi Narodów nie jest wprawdzie jeszcze aktualna, jednakże zaczyna przybierać kształty realne. Zaznaczają, że przed ostateczną decyzją Rosja sowiecka musiałaby otrzymać gwarancje, że Liga Narodów nie będzie się mieszać w wewnętrzne sprawy sowieckie.

TAJNE SKŁADY DYNAMITU W SINGAPORE.

Londyn. (PAT). Podczas rewizji, dokonanej w Singaporze w dzień chińskiej policja wykryła olbrzymi skład dynamitu. Aresztowano dwu Chińczyków. Ilość dynamitu, jaką u nich znaleziono, była wystarczająca, aby wysadzić w powietrze całe Singapor. Władze policyjne przypuszczają, iż ładunki dynamitowe skradziono w kamieniołomach.

Budżet Zakopanego.

Zakopane. (PAT). Onegdaj odbyło się w Zakopanem posiedzenie rady miejskiej, na którym uchwalono budżet na rok 1934/5. Budżet administracyjny wynosi 660.857 zł. po stronie wydatków i tyleż po stronie dochodów i jest blisko o 180.000 zł. mniejszy od budżetu zeszłorocznego. Z ogólnej sumy tej przypada na administrację osobową i rzeczową 69.999.76 zł. na spłatę długów i procenty od tychże 163.166.95 zł., dział utrzymania dróg i placów publ. 50.117.06 złotych, wykonanie planu regulacyjnego 50.000 zł., oświata 49.068.60 zł. i t. d. — Budżet przedsiębiorstw miejskich przewiduje po stronie dochodów 814.429.30 złotych, w czem główną pozycję stanowi elektrownia miejska. Czysty dochód przedsiębiorstwa przelany do budżetu administracyjnego wynosi 98.661 zł.

Na posiedzeniu Komisji uzdrowiskowej uchwalono preliminarz budżetów na rok 1934/5, który przewiduje po stronie wydatków i dochodów sumę 397.881 zł. — Biuro meldunkowe uzdrowiska w dniu zamknięcia roku administracyjnego, 31-go marca b. r. stan meldunków gości za czas od 1-go kwietnia 1933 do 31-go marca 1934 — 36.167 meldunków, czyli w przybliżeniu 47.000 osób. Okres sezonu zimowego od 1-go grudnia do 31-go marca dał obecnie około 4.000 meldunków, czyli niewiele więcej 5.200 osób.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 4. 4. (Telef. wł.). Giełda dewizowa: Berlin 210.70, Belgja 123.75, Holandia 358, Londyn 27.45, Nowy Jork 5.29, Paryż 34.93, Praga 22.03, Szwajcaria 171.43, Sztokholm 141.50, Włochy 45.65. Obróty mniej niż średnie, tendencja przeważnie słabsza.

Dolar poza giełdą: 5.27, marka niem. prywatnie 209.

Papiery procentowe: Pożyczka budowlana 43.50, Stabilizacyjna 58.38, Dolarowa 53.25, Konwersyjna 63.50, Kolejowa konwersyjna 57.50.

Akcje: Bank Polski 78.75, Starachowice 10.65.

Zapoczątkowana przed paroma dniami zwykła funta trwała w dniu dzisiejszym w dość cięgu. Jednocześnie ponownie wystąpiła zniżka dolara, która sprawia, że rozpiętość między kursami obydwa walut anglosaskich poważnie wzrosła i osiągnęła oddawna nie widziany stosunek.

J. D'ESPARBES:

1

Pułk.

(Z cyklu „Orla legenda“).
Przekład Br. J. Falka.

W chwili, kiedy armja przeszła przez wąwóz Comantray, piechota na lewo w szyku bataljonowym, kawalerja na prawo, jeden eszelon w linii, drugie w kolumnach pułkowych, dwanaście kozaków Sesiawina, wysłanych poprzedniego dnia wieczorem, aby utorować drogę przez Pleurs — strasznych i tak wypiętych, że pośladki mieli poza siodłem — nadbiegło lotem strzały na galopujących, co sił starczyło, uralskich wierzchowcach i wpadło na nasze skrzydło.

Był to cios ostateczny. Strach śmiertelny chwycił za gardło całą armję, porwał ją i zdławił w paroksyzmie szaleństwa... Dwa tysiące żołnierzy rzuciło się do ucieczki, ciskając tomistery, pozostawiając broń, chorągwie, armaty... Przez minutę słychać było na płaszczyźnie tętent galopujących koni. Całe Fère-Champanoise rozbrzmiewało okrzykami grozy, echem wołania o pomoc, potem nagle opustoszało, gdyż nieprzyjacieli ruszył w inną stronę i tylko cisza i nagi horyzont pozostały, jako nieme świadectwo hanby.

Biegli tak przez godzinę. Kirasjerzy, dragoni, huzarzy, uniesieni przez wściekłe rumaki, zniknęli już dawno, ale żołnierze piesi, wyczerpani odwrotem, przy padli do ziemi w zagłębieniu jednej z dolin, o trzy kilometry od Sezanne. Nadchodziła ona.

Ci, którzy mieli jeszcze strzelby, złożyli je w trawie, na polach płaszczy. Poważni, z łokciami na kolanach, targając brodę palcami, przyglądali się, jak

zmierzch spływa na płaszczyznę, sięga lasu, spuszcza się ze stoków wzgórz, a wyglądające z poza pagórków królewskie słońce rozdziera swą purpurę, odchodzi w pełni chwaly, topnieje, znika, zwyciężone i porzuca zwolna ziemię... Dowódca ich, pokryty ranami i siedzący opodal, czyścił swą szablę i płakał.

Był stary... Na jego szczękach, na jego czole i karku, pokrytych jakby wygarbowaną skórą, można było odczytać dzieje długich lat służby. Okropny, zlan krwią od głowy aż do stóp, człowiek ten w płaczu budził równą grozę, jak otoczony działami i niby Job, który w cierpieniu pyszał się swoją brzydota, zdawał się być tak dumny ze swoich ran, że nawet lwy mezeników pochowałyby pazury i cofnęły się na jego widok.

O czym myślał? Zapytał się go o to przechodzący starzec.

— Jak umrzeć z honorem — rzekł dowódca.

Spojrzał na Sezanne, który przybył z wiatykiem. Kapłan przystanął i uśmiechnął się.

— Umrzeć?

Dowódca podniósł rękę i jednym gestem objął wypoczywających na równinie żołnierzy. Proboszcz zrozumiął.

Żołnierze leżeli obok swoich strzelb. Żaden z nich nie ruszał się i aż do końca wieczoru widać było na murawie rozciągnięte i ledwie zaznaczające się w mroku szeregi. Jak zwierzęta, poddane działaniu świętego powietrza od lasu, suszyli swą skórę spoconą, patrząc w gwiazdy i pokaleczeni, pokiereszowani kulami i szablami, usiłowali zasnąć...

— Śmierć... — powtórzył kapłan. — Ale wi-
dzą tu tylko dzieci.

— Bah! — rzekł oficer. — Miałem dwadzieścia trzy lata pod Jemappes i dostałem dziesięć kul

między zebra. Tego ranka właśnie dałem się ogolić Rosjanom.

Rozmyślał.

— Nie umiera się, aż przyjdzie Kolej.

— Tak jest — rzekł kapłan.

I drżącym głosem dodał:

— Któryś z wieśniaków mówił mi, że w pobliżu są masy wroga. Jeden z korpusów kawalerji miał nawet przedrzeć się aż do tego miejsca.

Dowódca wznosił w górę szablę, ale był to ruch machinalny. Uśmiechnął się.

— Niech przyjdą! Ludzie moi zrobili w ostatnich trzech dniach czterdzieści mil. Będą się bili leżąc...

Kiedy spoglądał na równinę, gdzie spało jego wojsko, jakieś niebiańskie rozróżnienie, jakieś dziwne światło rozjaśniło twarz kapłana, który rzekł z naciśnięciem:

— Zostanę z wami.

Dowódca wzruszył ramionami, ale myśl, która mu przyszła do głowy, powstrzymała go od udzielenia natychmiastowej odpowiedzi. Dopiero po chwili rzekł do proboszcza:

— Monsieur... może to i słuszne. Mam kilku bretońskich rekrutów ze szkaplerzami, porządnych chłop-
ców, lecz zupełnie „nierozgarniętych"... Może zdo-
łacie ich obudzić.

Przeciągnął się, aż zatrzeszczały kości, powstał i kazał dobozom uderzyć w bębny.

Na to szalone wezwanie, dreszcz przebiegi przez pole; na lewo i na prawo, wszędzie naraz, podniosły się sylwetki. Byli to żołnierze ze wszystkich korpusów, ze wszystkich pułków, w najrozmaitszym wieku — do-
borowi grenadierzy, fizyljerzy, woltjerzy, świeżo wzięci poborowi.

(Ciąg dalszy nastąpi).

JAMY

konfitury, marmelade
owocowe, morelowa,
wiśniowa, porzeczkowa,
agrestowa, truskawkowa i t. p. oraz
powidła bośniackie

poleca w najlepszych gatunkach
po przystępnych cenach

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA L. 49.

Codziennie świeżo palone kawy.

PENSJE miesięczna
zapewniamy
energicznymi osobom

Informację udziela
TWO Bankowe
w Grodnie
ulica Hoewera L. 9.

PLUSKWI

tępi radykalnie

dobry i tani środek
zapłeki pod „KORONĄ“
Kraków, Rynek gł. 22

Zajmie się gospodar-
stwem domowym —
starszemi dziećmi, osoba
poważna. Zgłoszenia Marja
Osiecka Zakopane Osta-
nówka, ul. Kościuszki.

Kapelusze
męskie

i dla Duchowieństwa
poleca

Antoni Jarosz,

Kraków, Sławkowska 24
Dom XX. Merkw.

Wykonuje wszelkie reperacje.

Pektoraliki,
koloratki

gumowane dla PT. Księ-
ży, bielizna, rękawiczki,
skarpetki, kapelusze

poleca:

ROMAN
SZCZERBA

Kraków,
ulica Florjańska 40.

JEDYNA NAJSTARSZA POLSKA FIRMA

ODLEWNIE DZWONÓW

BRACI FELCZYŃSKICH
W KALUSZU
ul. Króla Jana Sobieskiego 25.

LUDWIKA FELCZYŃSKIEGO I SPO
W PRZEMYSŁU
ul. Krasieńskiego 63.

Dostarcza dzwony wszelkich
rozmiarów i tonów według
najnowszych szablonów fran-
cuskich.

Nowość!

Pęknięte dzwony historyczne
spaja wynalazkiem Ludwika
i Michała Felczyńskich pod
gwarancją uzyskania pierwot-
nego dźwięku i tonu.

Na życzenie strony przelewa
stare nieużyteczne dzwony,
oraz dostraja dzwony nowe
do starych już istniejących
pod gwarancją czystej harmonji.

Wykonuje kompletne żelazne
dzwonnice.

Wysyła na żądanie strony na
miejsce specjalistę w celu
udzielenia fachowych porad
i wskazówek.

Ceny najniższe.

Spłata ratami.

Księgarnia Krakowska,

Kraków, ulica św. Krzyża L. 13.

poleca nowości z ostatnich tygodni

Arnold S. Leśniewski C. Pochowska H., Polska w rozwoju dziejowym tom II. Zagadnienia ustrojowe, gospodarczo-społ. i kulturalne	6.—
Bondy de Z., Słownik rzeczy i spraw polskich	14.—
Bruner W. Kopankiewicz Z., Nowe ubezpiecze- nia społeczne	1.80
Burger L., Kowalscy, (powieść)	1.70
Kriedl M., Literatura polska wieku XIX wyd. skrótowe tom II.	6.10
Machniewicz S., Estetyka życia codziennego,	14.—
Morawski M. Ks. Dr., Monografia Włocławska	10.—
Oleśka E., Wszystko wolno — dawaj wódki! Obrazek sceniczny	0.50
Romanowiczówna Z., Tadeusz Romanowicz, Listy i wspomnienia	2.—
Skuza W., Kumac, poemat chłopski o r. 1794	1.—
Tomaszewiczowa W., Na pensji (powieść dla panienek)	3.—
Zaruski M., Żaglowym Jachtem przez Bałtyk	0.60

Wysyłka odwrotna.

Najpiękniejsze i najtańsze

drzewa i krzewy owocowe

róża oraz drzewa i krzewy ozdobne,
rośliny na żywopłoty

są do nabycia:

SZKOLKI TADEUSZA HR. LUBIŃSKIEGO

Zassów, koło Dębicy, Woj. Krakowskie.

Zdrowotność drzewek stwierdzona przez Stację
Ochrony Roślin Zakładu Botanicznego Uniw. Jag.

Przepuklinowe Pasy

Opaski Brzuszne

Suspensorja, prostotrzymacze

Aparaty ortopedyczne

Protezy ręczne i nożne, szczudła kule itp.

Wykonuje we własnej pracowni

Narzędzia Lekarskie

oraz

uskutecznia: naprawy, ostrzenie i niklowanie

L. Knapieński Kraków

ul. Mikołajska 7. Tel. 105-05

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetry	20 gr.
Nadawanie	50
Komunikaty po kronice	60
na 1-miej	70

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wiersz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.	
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.	
Za zastrzeżeniem miejsca dolica się 25 proc.	